

ПРОКУРАТУРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДОКЛАД
ОТНОСНО ДЕЙНОСТТА НА ПРОКУРАТУРАТА ПО
ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИОННИТЕ
ПРЕСТЪПЛЕНИЯ
ПРЕЗ 2023 Г.

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ	2
РАЗДЕЛ ПЪРВИ ИНФОРМАЦИЯ И АНАЛИЗ НА ДЕЛАТА, ОБРАЗОВАНИ ЗА КОРУПЦИОННИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ	6
I. СЪЩЕСТВЕНИ ФАКТОРИ ЗА ЕФЕКТИВНОСТТА НА ОРГАНИТЕ НА ДОСЪДЕБНОТО ПРОИЗВОДСТВО В ПРОТИВОДЕЙСТВИЕТО НА КОРУПЦИОННИТЕ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ. НЕОБХОДИМИ МЕРКИ	6
II. РЕЗУЛТАТИ И ТЕНДЕНЦИИ В ПРОТИВОДЕЙСТВИЕТО НА КОРУПЦИОННИТЕ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРЕЗ 2023 Г.	
1. Наблюдавани и приключени досъдебни производства	15
2. Решени досъдебни производства от прокурор	16
3. Решения на съда по внесените прокурорски актове и върнати от съда дела	17
РАЗДЕЛ ВТОРИ ИНФОРМАЦИЯ И АНАЛИЗ НА ДЕЛАТА, ОБРАЗОВАНИ ЗА КОРУПЦИОННИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ОТ ВИСОК ОБЩЕСТВЕН ИНТЕРЕС	21
I. Наблюдавани досъдебни производства	21
1. Наблюдавани и новообразувани досъдебни производства	21
2. Приключени ДП от разследващ орган през периода	22
3. Неприключени ДП от разследващ орган в края на периода	23
II. Решени досъдебни производства от прокурор	25
1. Досъдебни производства внесени в съда	26
2. Прекратени ДП от прокурор	27
3. Спрени досъдебни производства през периода	29
4. Продължителност на досъдебната фаза на решените ДП в отчетния период	30
III. Решения на съда по внесените прокурорски актове и върнати от съда дела	31
1. Осъдителни присъди и осъдени и санкционирани лица през периода, невлезли в сила	31
2. Оправдателни присъди и оправдани лица през периода, невлезли в сила	31
3. Върнати дела от съда на прокуратурата	32
4. Осъдени и санкционирани лица, с влязъл в сила съдебен акт. Наложени наказания на санкционираните лица, с влязъл в сила съдебен акт	34
5. Оправдани лица, с влязъл в сила съдебен акт, в отчетния период	37
РАЗДЕЛ ТРЕТИ ПРИОРИТЕТИ	41

Използвани съкращения

АД	Акционерно дружество
АДФИ	Агенция за държавна финансова инспекция
АП	Апелативна прокуратура
АС	Апелативен съд
АФКОС	Дирекция „Защита на финансовите интереси на Европейския съюз“ – МВР
ВКП	Върховна касационна прокуратура
ВКС	Върховен касационен съд
ВоАП	Военно-апелативна прокуратура
ВОП	Военноокръжна прокуратура
ГКПП	Граничен контролно-пропускателен пункт
ДАНС	Държавна агенция „Национална сигурност“
ДНСК	Дирекция за национален строителен контрол
ДП	Досъдебни производства
ЕАД	Еднолично акционерно дружество
ЕЗА	Европейска заповед за арест
ЕК	Европейска комисия
ЕЗР	Европейска заповед за разследване
ЕООД	Еднолично дружество с ограничена отговорност.
ЕС	Европейски съюз
ЕСПЧ	Европейски съд по правата на човека
ЗАНН	Закон за административните нарушения и наказания
ЗДСл	Закон за държавния служител
ЗИДКРБ	Закон за изменение и допълнение на Конституцията на Република България
ЗОНПИ	Закон за отнемане на незаконно придобито имущество
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ЗПКОНПИ	Закон за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество
ЗПК	Закон за противодействие на корупцията
ЗСВ	Закон за съдебната власт
ИВСС	Инспекторат към Висшия съдебен съвет
КПК	Комисия за противодействие на корупцията
КПКОНПИ	Комисия за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество
МБАЛ	Многопрофилна болница за активно лечение.
МВР	Министерство на вътрешните работи
МФ	Министерство на финансите
НАП	Национална агенция по приходите
НЗОК	Национална здравноосигурителна каса
НИП	Национален институт на правосъдието
НК	Наказателен кодекс
НОИ	Национален осигурителен институт
НОР	Национална оценка на риска
НПК	Наказателнопроцесуален кодекс
ОА	Обвинителен акт
ОД	Областна дирекция
ОИСР	Организация за икономическо сътрудничество и развитие
ОЛАФ	Европейската служба за борба с измамите

ООН	Организация на обединените нации
ООД	Дружество с ограничена отговорност
ОП	Окръжна прокуратура
ОС	Окръжен съд
ОФГ	Очевидна фактическа грешка
ПРБ	Прокуратура на Република България
РП	Районна прокуратура
РС	Районен съд
РПУ	Районно полицейско управление
РУ	Районно управление
САС	Софийски апелативен съд
СПП	Софийска градска прокуратура
СГС	Софийски градски съд
СДВР	Столична дирекция на вътрешните работи
СИК	Секционна изборителна комисия
СРП	Софийска районна прокуратура
ТД	Териториална дирекция
ТЕЛК	Териториална експертна лекарска комисия
УОИД	Указание за организация на информационната дейност в Прокуратурата на Република България
ЦИД	Център за изследване на демокрацията
СЕРЕЈ	Европейска комисия за ефективност на правосъдието
ЕМСО	Европейска мрежа за съдебно обучение
ЕРА	Академия за Европейско право
PLEA	Международната академия за правоприлагане
UNDOC	Служба на ООН по наркотиците и престъпността
MONEYVAL	Комитет на експертите за оценка на мерките срещу изпирането на пари към Съвета на Европа

Настоящият първи годишен доклад за дейността на Прокуратурата на Република България за противодействие на корупционните престъпления през 2023 г. е изготвен на основание чл. 138а, ал. 2 от Закона за съдебната власт (ЗСВ)¹ и се предоставя на Народното събрание, съгласно чл. 84, т. 16, изр. 2 от Конституцията на Република България² и чл. 138а, ал. 5, изр. 2 от Закона за съдебната власт.

Във въведението на доклада са отразени предприеманите вътрешни организационни, методически, квалификационни и други мерки през предходните години, които са предпоставили в значителна степен съществуващата организация на работа и взаимодействие.

В доклада³ е представена дейността на прокуратурата по противодействие на корупционните престъпления, като е включена информация за наблюдавани, образувани и приключени дела общо за всички корупционни престъпления и за корупционни престъпления от висок обществен интерес. Докладът съдържа обобщени данни за фазата, на която се намират делата, сроковете за извършване на разследванията, броят на осъдителните и оправдателните присъди и нормативните основания за приключване на производствата. Анализирани са качеството на обвинителните актове и основанията за върнатите дела от съда на прокуратурата, групирани по основни причини, както и постановените оправдателни съдебни актове, влезли в сила, като са посочени съответните мотиви на съда. Съобразено е тълкуването относно съдържанието на докладите на главния прокурор, дадено от Конституционния съд с Решение № 6 от 6 юни 2017 г., обн., ДВ, бр. 48 от 16.06.2017 г.⁴.

Статистическите данни са представени в обобщен и синтезиран вид, в таблици и графики, като по отношение на данни, при които е възможно, е извършена съпоставка за тригодишен период.

Съобразени са обобщените доклади на административните ръководители на апелативните прокуратури за състоянието на делата за корупционни престъпления, образувани в апелативните райони, и е ползвана относимата информация от докладите на Министерството на вътрешните работи и Министерството на отбраната⁵.

Посочени са специфичните фактори с актуално и дългосрочно значение за ефективността на органите на досъдебното производство и другите правоприлагащи органи, ангажирани с противодействието, разследването и доказването на корупционните престъпления. Коментирани са законовите промени през 2023 г. по това направление.

Представени са съществуващи предизвикателства в дейността на прокуратурата и на разследващите органи, като са изведени основни експертни предложения за необходими законови промени и други мерки за повишаване на ефективността в правоприлагането и правораздаването.

Сочат се актуалните приоритети пред Прокуратурата на Република България, съобразно компетентността ѝ.

¹ Нова алинея 2 на чл. 138а ЗСВ – ДВ, бр. 48 от 2023 г.

² ДВ, бр. 106 от 22.12.2023 г., в сила от 28.12.2023 г.

³ Съобразно обхват и структура, утвърдени със Заповед № РД 04-467 от 22.12.2023 г. на и.ф. главен прокурор.

⁴ Докладите по чл. 84, т. 16, изречение второ от Конституцията „биха могли да съдържат обобщени данни за дейността на прокуратурата, включително анализи и констатации за тенденции и процеси, но не би следвало Народното събрание да очаква от главния прокурор доклад за предприетото и установеното от прокуратурата по конкретно наказателно производство или прогноза за бъдещия му край“.

⁵ Изпратени на главния прокурор във връзка с изготвянето на основния годишен доклад за 2023 г., на основание чл. 138а, ал. 1 ЗСВ.

ВЪВЕДЕНИЕ

За пръв път през 2023 г., както се посочи, се въведе изрично законово изискване в чл. 138а, ал. 2 ЗСВ за отделно изготвяне на доклад относно дейността на прокуратурата по противодействие на корупционните престъпления и представянето му на Народното събрание.

До момента във всеки годишен доклад за прилагането на закона и за дейността на прокуратурата и разследващите органи, който главният прокурор внася на основание чл. 138а, ал. 1 ЗСВ до Висшия съдебен съвет⁶, в съответни раздели е представяна информация за тази категория престъпления.

През годините са предприемани множество действия с вътрешноорганизационен характер за определяне на съответния обхват на корупционните престъпления и коректно отчитане на делата с такъв предмет (за привеждане на отчетността в противодействието на корупцията в съответствие с дефиницията за корупция в международните актове, по които Република България е страна), проследяване на развитието им в досъдебната и съдебна фаза и извеждане на съответните резултати. Периодично са извършвани анализи на делата за корупция, по които е работила прокуратурата през различни периоди, с цел установяване на тенденции, положителни практики и системни грешки.

Проявявана е постоянна активност за подобряване на междуведомственото сътрудничество, с оглед постигане на по-висока ефективност по наказателните производства с такъв предмет. Използвани са възможностите, предоставени от закона (в годишни доклади, междуведомствени работни групи), и са представяни конкретни експертни предложения за усъвършенстване на законовия инструментариум до Министерството на правосъдието и Народното събрание.

Съобразявани са отправените през годините препоръки в доклади на Европейската комисия (ЕК) по Механизма за сътрудничество и оценка и по Върховенство на правото, както и на международни организации, вкл. Комитета на експертите за оценка на мерките срещу изпирането на пари към Съвета на Европа (MONEYVAL), GRECO, ОИСП и др.

1. През 2014 г., в изпълнение на препоръките от доклада на Европейската комисия от същата година, със заповед на главния прокурор⁷, с цел създаване на организация за приоритетна работа на прокуратурите в страната по делата за корупционни престъпления, е въведен и внедрен във формите на отчетност *Единен каталог на корупционните престъпления (Каталога)*⁸. Същият е структуриран на база на действащата в ПРБ от 2007 г. систематизация и отчетност на корупционните престъпления, съобразно дефинициите и понятията за корупция в международните актове⁹ и изискванията и препоръките в

⁶ За внасяне в Народното събрание, съгласно чл. 84, г. 16 от Конституцията, за вземане на информирани решения при осъществяване на законодателната дейност на базата на направените от Прокуратурата анализи, констатирани предизвикателства в правоприлагането и правораздаването, сочени също основни и специфични фактори, с актуално и дългосрочно значение в противодействието на престъпността.

⁷ Заповед № ЛС-726/18.03.2014 г., изм. и доп. със Заповед № РД-04-279/02.10.2017 г. и Заповед № РД-04-425/28.12.2017 г. Допълнително с писмо № І-38 от 01.02.2024 г. на и.ф. главен прокурор до административните ръководители на прокуратурите са напомнени промените в разпределението на материалната компетентност, предвид промените в НПК – чл. 194, ал. 6 НПК, съгласно § 9 от ПЗР на ЗПК.

⁸ Приложение № 1. Идентичен подход е възприет през 2017 г и от ВКС (вж. Заповед № 474/01.03.2017 г. на председателя на ВКС - <https://www.vks.bg/>).

⁹ „Злоупотреба с поверената власт за частно облагодетелстване“; „искане, предлагане, даване или приемане, пряко или косвено на подкуп или всяка друга наследваща се облага или обещаването на такава, което засяга надлежното изпълнение на някое задължение или поведението, което се изисква от приемащия подкупа, неполагащата се облага или обещаването на такава“ и др. Използваните понятия за корупция в дейността на прокуратурата са съгласно изготвената от Съвета на Европа *Гражданска конвенция за корупцията*, ратифицирана със закон, приет от 38-ото Народно събрание на 10.05.2000 г., ДВ, бр. 42 от 23.05.2000 г., в сила за България от 01.11.2003 г., обн. ДВ, бр. 102 от 21.11.2003 г.; определенията в *Наказателната конвенция относно корупцията*, ратифицирана (с резерви) със закон, приет от 38-ото Народно събрание на 12.04.2001 г., ДВ, бр. 42 от 27.04.2001 г., издадена от Министерството на правосъдието, обн. ДВ, бр. 73 от 26.07.2002 г., в сила за Република България от 01.07.2002 г.; определенията съгласно *Конвенцията на ООН срещу корупцията*, ратифицирана със закон, приет от 40-ото Народно събрание на 03.08.2006 г., ДВ, бр. 66 от 15.11.2006 г., издадена от Министерството на правосъдието обн. ДВ, бр. 89 от 03.11.2006 г., в сила за Република България от 20.01.2006 г.; *Конвенцията за борба с подкупването на чужди длъжностни лица* в

докладите по механизма за сътрудничество и оценка, както и въвежданите през годините изменения и допълнения на отчетността по делата за корупция, съобразно промените на корупционните състави в НК.

Обхватът на видовете престъпления, като форми на прояви на корупцията, търпи развитие, без да се формулира нормативно изрично и изчерпателно. Както е известно, за първи път през 2023 г. в националното законодателство е приет едновременно списъчен обхват¹⁰ на видовете престъпления и категориите лица, заемащи публични функции, които се считат за проявление на корупция на високо равнище. В доклада се разглеждат резултати по дела за корупционни престъпления в три обхвата, различни по съдържание:

- корупционни престъпления по Единния каталог без оглед на мястото на дееца в обществената йерархия (Раздел първи от доклада);

- корупционни престъпления от висок обществен интерес – съответстващи на Единния каталог и на предвиденото (вече и) в чл. 138а, ал. 2 ЗСВ („Корупционните престъпления от висок обществен интерес се определят въз основа на критерии, които включват длъжност на лицето в йерархията на органите на публична власт, степен на засегнат интерес и степен на обществена значимост и публичен интерес.“);

- случаи на корупционни престъпления на високо равнище („по високите етажи на властта“) – съответстващи на Единния каталог, извършени от лица, заемащи публични длъжности (по чл. 6, ал. 1 ЗПК).

Каталогът е организиран в три групи, като са съобразени съществуващите дефиниции за корупция в международни актове и породените от тях задължения за Република България¹¹.

Първата група включва *същинските корупционни престъпления*, кореспондиращи с определението по Гражданската конвенция против корупцията и неподлежащите на резерви задължения за инкриминиране по Наказателната конвенция против корупцията, а именно – престъпленията по чл. 224, чл. 225б, чл. 225в, чл. 301, чл. 302, чл. 302а, чл. 304, чл. 304а, чл. 304б, чл. 304в, чл. 305, чл. 305а, чл. 307, чл. 307в – чл. 307г от Наказателния кодекс (НК).

Втората група включва *състави, свързани с по-широко понятие за корупция*, които се отнасят до незаконни действия на длъжностни лица с *вероятен мотив корупционно въздействие* от външни фактори и чужд интерес и обхващат изрично посочени престъпни състави от глави втора, шеста, осма, девета, единадесета и тринадесета от НК.

Третата група включва *състави, инкриминиращи поведение на длъжностни и други лица, неповлияни непременно от външни фактори или чужд интерес, но съставляващи по същество злоупотреба със служебно положение*. Групата обхваща престъпни състави от глави трета, пета, шеста, седма, осма, девета и единадесета от НК.

2. За изпълнение на изискванията за прозрачност и отчетност в Прокуратурата на Република България е създадена и постоянно се надгражда *вътрешна система за статистическа и аналитична отчетност* на дейността по противодействие на корупцията. Формата и периодичността за анализ на делата, образувани за корупция, е утвърдена с изменение и допълнение на Указанието за организация на информационната дейност в ПРБ (УОИД)¹².

Тази система позволява да се извеждат данни по различни и специфични показатели за този вид престъпност по квалифицирани състави от НК (образувани, наблюдавани, решени от прокурор досъдебни производства, внесени в съда дела, върнати от съда, осъдени и оправдани лица и др.).

международните търговски сделки, ратифицирана със закон, приет от 38-ото Народно събрание на 03.06.1998 г., ДВ, бр. 67 от 12.06.1998 г., издадена от Министерството на правосъдието и правната евроинтеграция, обн. ДВ, бр.61 от 06.07.1999 г., в сила за България от 15.02.1999 г.

¹⁰ Вж. чл. 3 и чл. 6, ал. 1 от Закона за противодействие на корупцията, ДВ, бр. 84 от 06.10.2023 г.

¹¹ Гражданската конвенция против корупцията (обн. ДВ, бр. 102/2003 г.; Наказателната конвенция против корупцията (обн. ДВ, бр. 42/2001 г.); Конвенцията на ООН срещу корупцията (обн. ДВ, бр. 89/2006 г., в сила от 20.10.2006 г.).

¹² Утвърдено със Заповед № ЛС-1985 от 20.05.2014 г., посл. изм. и доп. със Заповед № РД-02-03 от 01.04.2022 г. на главния прокурор.

С изменение и допълнение на УОИД¹³ е създадена възможност за изготвяне на справки по дела, образувани за корупционни престъпления, извършени от високопоставени длъжностни лица и други лица, заемащи отговорни и контролни функции в държавни и общински институции (в таблична форма) и на стандартизирани аналитични доклади, по апелативни райони, за състоянието на делата за корупционни престъпления. Разработените промени съответстват на законодателните изменения, като отчетността е по длъжности от публичния сектор, съгласно Закона за противодействие на корупцията и отнемане на незаконно придобитото имущество (ЗПКОНПИ)¹⁴ и по текстове от НК.

Отчетността на ПРБ е съобразена и с разпоредбата на чл. 138а, ал. 2, изр. последно ЗСВ, съгласно която корупционните престъпления от висок обществен интерес се определят въз основа на критерии, които включват длъжност на лицето в йерархията на органите на публична власт, степен на засегнат интерес и степен на обществена значимост и публичен интерес.

Създадената организация позволява извеждането на относимите статистически данни, необходими за аналитичната информация, която се предоставя от Прокуратурата по механизма за Върховенството на правото, като и подпомага административните ръководители на прокуратури по изпълнение на функциите им по ЗСВ за контрол на срочността на дела, образувани за корупционни престъпления, и за ритмичността на разследването им.

3. През времето от 2013 г. до момента са извършени *три всеобхватни анализа на делата за корупция*, като всеки от последващите доклади се явява продължение на предходния.

3.1. Анализ на делата за корупция, по които е работено през периода 01.01.2007 г. – 15.02.2013 г., изготвен по силата на Заповед № ЛС-701/06.03.2013 г. на главния прокурор в изпълнение на препоръките в Доклада на ЕК от 18.07.2012 г. относно напредъка на Република България по Механизма за сътрудничество и проверка.

3.2. Проучване и анализ на наблюдаваните дела за корупция в периода 01.03.2013 г. – 01.03.2016 г., по силата на Заповед № РД-09-66/13.05.2016 г. на главния прокурор, в изпълнение на препоръките от Доклада от 27.01.2016 г. на Европейската комисия относно напредъка на България по Механизма за сътрудничество и проверка¹⁵, мярка № 10 от приетия с Решение № 249 от 08.04.2016 г. на Министерския съвет План за действие за 2016 г. за изпълнение на препоръките от Доклада на ЕК и мярка № 3 от приоритет 2 „Противодействие на корупцията по високите етажи на властта“ на Националната стратегия за превенция и противодействие на корупцията в Република България, 2015 г. – 2020 г.¹⁶

3.3. Анализ на делата за корупция, по които е работила прокуратурата през периода от 01.01.2018 г. до 01.10.2020 г., по силата на Заповед № РД-09-128/25.11.2020 г.¹⁷ на главния прокурор, издадена във връзка с реализацията на предложените от ПРБ съобразно компетентността ѝ и одобрени с Решение № 806/06.11.2020 г. на Министерския съвет мерки в отговор на препоръките и предизвикателствата, посочени в Доклада на ЕК от 30.09.2020 г. относно Върховенството на закона.

Всички тези анализи са изготвени от екипи от прокурори и следователи, с участие и на експерти, вкл. представители на академичната общност, и са приключили със съответен доклад по следните показатели:

- ✓ проявени тенденции, въз основа на статистическата информация;
- ✓ организационни фактори, обуславящи състоянието на разследването и възможностите за подобряване на качеството на работа;

¹³ Заповед № РД-02-03 от 01.04.2022 г.

¹⁴ В редакцията преди ДВ, бр. 84 от 2023 г.

¹⁵ Препоръка 4, т. 5: „Да наблюдава напредъка по наказателни дела, свързани с твърдения за корупция по високите етажи на властта, включително на етап досъдебно и съдебно производство, и да прилага мерки за справяне с установените проблеми.“

¹⁶ Приета с Решение № 230 от 09.04.2015 г. на Министерския съвет.

¹⁷ Изменена със Заповед № РД-09-29/31.03.2021 г. на главния прокурор.

- ✓ ефективност на наблюдението на делата и осъществявания надзор (започване на разследването, срочност, мерки за процесуална принуда и обезпечаване на имуществените наказания „глоба“ и „конфискация“; финансови проверки и взаимодействие с КПКОНПИ);
- ✓ положителни практики;
- ✓ обективни и субективни трудности пред успешното приключване на делата;
- ✓ системни слабости, типови грешки и повтарящи се проблеми при разследването и поддържането на обвиненията и други причини за неуспешно приключилите дела;
- ✓ фактори извън органите на досъдебното производство, които влияят отрицателно на успешното приключване на делата и други.

4. Във връзка с препоръка от Доклада за Върховенството на правото от 2022 г., насочена към подобряване на ефективността на разследванията и постигането на стабилни резултати в наказателното преследване и окончателните съдебни решения по случаи на корупция на високо равнище, от прокуратурата са предприети своевременни действия *от вътрешноорганизационен характер*:

- ✓ утвърдена от главния прокурор е Хронограма¹⁸ за изпълнение на мерки и дейности, относими към дейността на прокуратурата, съобразно препоръките от Доклада от 18.05.2022 г. за България от Петия оценителен кръг на Комитета на експертите за оценка на мерките срещу изпирането на пари към Съвета на Европа (MONEYVAL);

- ✓ утвърден е Регистър за Националната оценка на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризъм (Регистър за НОР), съдържащ следните подрегистри: досъдебни производства, внесени в съда дела и влезли в сила присъди за изпиране на пари (чл. 253, чл. 253а НК); досъдебни производства, внесени в съда дела и влезли в сила присъди за финансиране на тероризъм (чл. 108а, ал. 2 НК); изпратени и получени искания за правна помощ и искания, свързани с обезпечителни мерки в чужбина. Въведени са и Правила за събиране и попълване на данните в Регистъра за Националната оценка на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризъм.

5. Прокуратурата на Република България, съобразно предоставената ѝ компетентност, *взаимодейства с други органи, имащи отношение към противодействието на корупцията*: Комисията за противодействие на корупцията и Комисията за отнемане на незаконно придобитото имущество¹⁹, Европейската прокуратура, ОЛАФ, АФКОС, Евроджъст, Европейската съдебна мрежа и Европол, както и с други държавни органи по реда на Закона за противодействие на корупцията и по Закона за отнемане на незаконно придобитото имущество²⁰.

Пълноценното сътрудничество между компетентните институции предопределя в изключителна степен способността на държавата да противодейства на корупцията.

¹⁸ В Хронограмата са залегнали и предвидените мерките и действията в Плана за изпълнение на препоръчаните действия, одобрен от Министерския съвет с Решение № 998 от 12 декември 2022 г.

¹⁹ До датата на внасяне на настоящия доклад в 49-ото Народно събрание не са избрани членове на новата КПК. Съобразяват се ПЗР на ЗПК, вж. § 7, ал. 2 и сл. – относно изпълнението от заварените членове на КПКОНПИ при влизането в сила на посочения закон – изпълняват функциите на членове на съответните комисии (КПК и КОНПИ); аналогично и по отношение на функциите на досегашния председател на КПКОНПИ – изпълнява функциите по чл. 14, ал. 1 от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество и чл. 12, ал. 1 от действащия Правилник за устройството и дейността на Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество и на нейната администрация (обн. ДВ, бр. 55 от 2018 г.; изм., бр. 89 от 2018 г.) и другите вътрешни актове, приети от тази комисия, доколкото същите не противоречат на новия ЗПК, в т. ч. и по ЗОП.

²⁰ ЗПК и ЗОНПИ – ДВ, бр. 84 от 06.10.2023 г.

РАЗДЕЛ ПЪРВИ

ИНФОРМАЦИЯ И АНАЛИЗ НА ДЕЛАТА, ОБРАЗОВАНИ ЗА КОРУПЦИОННИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ

Борбата с корупцията е сред приоритетните задачи на Прокуратурата на Република България, на която е възложено конституционното правомощие да привлича към наказателна отговорност лицата, извършили престъпления от общ характер, както и да поддържа обвинението пред съда по образуваните наказателни дела.

Проявите на корупционно поведение имат своята специфика в зависимост от конкретната сфера, в която се осъществяват²¹. Независимо от това в коя област са и на какво равнище, ПРБ реагира при всеки сигнал и данни за корупция, касаещи осъществяване на съответния състав на престъпление по НК.

В настоящия раздел се обсъждат образуването, движението и резултатите по делата за корупционни престъпления в обхвата, предвиден в цитирания Единен каталог, без оглед на мястото на деета в обществената йерархия.

I. Съществени фактори за ефективността на органите на досъдебното производство в противодействието на корупционните престъпления. Необходими мерки

Динамиката в обществените отношения, съответно в политиките²² и нормативните разрешения на международно²³ и на национално равнище²⁴ относно противодействието на корупцията

Правно-институционалната среда се променя непрекъснато съобразно социално-икономическото развитие, необходимостта от хармонизация с изискванията и стандартите, произтичащи от международното сътрудничество и членството в международни организации²⁵. Същевременно, непосредствено значение за ефективността на националните компетентни органи, вкл. на органите на досъдебното производство, има практическото функциониране на комплексен и последователен управленски подход, който да ангажира целенасочено държавната власт като използва всички методи и механизми за превенция и противодействие – регулаторни, административни, контролни и наказателни.

Превенция на корупционната престъпност

Превенцията се приема за инструмент с първостепенна роля за противодействие на престъпността, който има комплексен характер и представлява прилагане на общосоциални и специални мерки, насочени към ограничаване влиянието на общите и специфичните криминогенни фактори (причините и условията), обуславящи престъпността²⁶. Превантивните мерки се очаква да се осъществяват координирано от органите на държавната и местната власт и на местното самоуправление, частния сектор и обществеността²⁷. В тяхната цялост би могло да се постигне формирането и

²¹ Корупция в сферата на публичната власт, политическа и икономическа корупция, корупция в съдебната система и правоохранителните органи, корупция в сферата на обществените услуги, обществените поръчки, бизнеса.

²² Вж. Велчев Б., Проблеми на наказателната политика в Република България, С. 2012.

²³ Вж. бел. № 9 и по-подробно относно антикорупционната дейност на ООН, за регионалните инструменти на Съвета на Европа, на ОИСР, на ЕС – Ковачева Д., Противодействие на корупцията, международноправни аспекти, С., 2016.

²⁴ За последните около 20 г. са приети повече 10 стратегически документа, вкл. стратегии, съответни планове и пътни карти относно превенция и противодействие на престъпността, както и специално на корупцията, концепции за реформа на наказателното правораздаване и за наказателна политика. Към момента са актуални Концепция за наказателна политика за периода 2020 - 2025 г., Стратегия за превенция на престъпността (2021 – 2030 г.), Национална стратегия за превенция и противодействие на корупцията в Република България (2021 – 2027 г.).

²⁵ Вж. подробно Панайотов, Пл., Наказателното право на европейския съюз и българското наказателно право, С., 2011.

²⁶ Вж. Концепция за наказателна политика за периода 2020 - 2025 г., Решение № 318 на МС от 11.05.2020 г. Също и Национална стратегия за превенция и противодействие на корупцията в Република България (2021 – 2027 г.)

²⁷ Вж. Стратегия за превенция на престъпността (2021 – 2030 г.).

функционирането на подходяща правно-институционална среда, способстваща ефективното противодействие на корупцията.

В този смисъл основен ангажимент за осъществяване на превенцията имат законодателната и изпълнителната власт – преди всичко чрез създаване на стабилно и непротиворечиво законодателство, съобразено с обективните обществени явления, международните правни стандарти и най-добри практики, почтена и ефективно функционираща система от добре взаимодействащи институции.

Съществена е ролята и на съдебната власт – когато се санкционират неизбежно и справедливо случаите на извършени корупционни прояви, с което се постига обективно превантивно въздействие в обществото към въздържане от неправомерно поведение.

От особена важност е утвърждаването на гражданско съзнание за нетърпимост към престъпления изобщо и недопускане на извършването им, в т. ч. и на корупция/пряко или косвено участие в корупционни практики. Актуална е нуждата от готовност за сезиране на компетентните органи, което има съществена възпираща роля по отношение на другите граждани и в същото време спомага за намаляване на латентната престъпност и в крайна сметка – за по-ефективно противодействие на престъпността от правоприлагащите и правораздавателните органи.

На този етап обективната констатация е, че превенцията не се реализира в необходимата степен²⁸.

Интензитет и качество на сигналната функция (сезирането)

Обемът на образуваните дела за корупционни престъпления е в пряка зависимост от интензитета и качеството на сигналната функция – конкретно колко и с каква пълнота и достоверност са постъпващите сигнали до компетентните правоохранителни органи и до прокуратурата от граждани, представители на бизнеса, на длъжностни лица и институции, на които са станали известни конкретни корупционни практики.

Интензитетът на сигналната функция за съществена част от случаите е обусловен предимно от спецификата на корупционните деяния – те са в изгода за всеки от участниците, които нямат интерес да изнесат каквито и да било сведения и да уведомят компетентните институции. Ограниченият брой уведомления може да се дължи и на недостатъчно висока степен на доверие към правоохранителните институции и органите на съдебната власт, както и на евентуални опасения по отношение на осигуряването на реалната защита на лицата, сигнализиращи за деяния с корупционен мотив.

Стимулиране на съдействие от страна на гражданите може да се очаква чрез ефективното реализиране на предвидената със Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения²⁹ и популяризирането на такава практика. Това би спомогнало процеса на изграждането култура на обществена нетърпимост към нарушенията/престъпленията и едновременно с това – проява на по-висока степен на готовност за сигнализиране на компетентните органи, при законовите гаранции за защита и поверителност (по цитирания закон и при регламентираното обществено задължение за гражданите и длъжностните лица по НПК за уведомяване при данни за престъпление от общ характер³⁰ - и за защита по Закона за защита на лица, застрашени във връзка с наказателно производство³¹). Развиването и прилагането на ефективни и координирани антикорупционни мерки, които да насърчават участието на

²⁸ Вж. Стратегия за превенция на престъпността (2021 – 2030 г.), т.IV. ОСНОВНИ ИЗВОДИ.

²⁹ Обн., ДВ, бр. 11 от 02.02.2023 г., в сила от 04.05.2023 г.; изм. и доп., бр. 65 от 28.07.2023 г.; изм. и доп., бр. 84 от 06.10.2023 г., в сила от 06.10.2023 г.; изм. и доп., бр. 88 от 20.10.2023 г.; вж. и чл. 20, ал 3 от цитирания закон по отношение на данни за престъпления, извършени от лицата, заемащи публични длъжности по чл. 6, ал. 1 от Закона за противодействие на корупцията.

³⁰ Чл. 205, ал. 1 НПК „Когато узнаят за извършено престъпление от общ характер, гражданите са обществено задължени да уведомят незабавно орган на досъдебното производство или друг държавен орган.“; чл. 205, ал. 2 НПК „Когато узнаят за извършено престъпление от общ характер, длъжностните лица трябва да уведомят незабавно органа на досъдебното производство и да вземат необходимите мерки за запазване на обстановката и данните за престъплението.“

³¹ Обн. ДВ, бр. 103 от 23.11.2004 г., посл. изм. и доп. ДВ, бр. 80 от 24.09.2021 г.

обществото е ангажимент, който държавата е поела съгласно Конвенцията на ООН срещу корупцията³².

Особено съществен фактор за засилване на сигналната функция за случаи на корупция е *ефективността на контролните и регулаторните органи* – поддържането на професионалният капацитет за разпознаване на корупционни практики и поведение, респективно за своевременно и качествено (с нужната пълнота) сигнализиране за престъпления с корупционен елемент.

Взаимодействие и сътрудничество между компетентните институции

От изключително важно значение за постигане на по-добри резултати несъмнено е пълноценното взаимодействие и сътрудничество между институциите, ангажирани в противодействие на корупцията. Своевременната реакция и проактивният подход от страна на компетентните органи, в чийто правомощия е включено разкриването на корупционно поведение (ДАНС, МВР и др.), следва да бъдат съчетани и с осигуряване на високо качество (т. е. на възможната изчерпателност и всеобхватност) на събираната от тях и предоставяна на прокуратурата информация³³.

От своя страна, прокуратурата има законови ангажименти по специалните закони (Закон за противодействие на корупцията и Закон за отнемане на незаконно придобито имущество) за представяне на Комисията за противодействие на корупцията и на Комисията за отнемане на незаконно придобито имущество изчерпателно регламентираната обратна информация (за образувани дела съобразно компетентността по чл. 194, ал. 3 НПК, респ. постановени откази от образуване на досъдебно производство, прекратени и спрени досъдебни производства, внесени обвинителни актове, постановления с предложение за освобождаване на деета от наказателна отговорност с налагане на административно наказание или на споразумение за решаване на делото в съда, взети обезпечителни мерки върху имуществото на обвиняемия³⁴).

Следва да се има предвид, че по силата на чл. 38 от Закона за противодействие на корупцията и на чл. 24 от Закона за отнемане на незаконно придобито имущество³⁵ предстои да бъдат уредени с нови съвместни инструкции условията, редът и сроковете за осъществяване на разписаното на законово равнище взаимодействие.

Особеностите в проявлението и в механизма на извършване на корупционните престъпления, предизвикателства към компетентните органи

В преобладаващата си част корупционните престъпления имат *латентен характер*. От една страна участниците имат еднопосочни интереси както от преследваната полза, така и от прикриване на факта на извършването за избягване на санкционирането им. От друга страна, механизмите на осъществяване на престъпленията са непосредствено свързани с упражняване на съответна професионална компетентност в рамките на обичайните организационни и технологични процеси, уредени в специални нормативни и други актове, и външно не проявяват изобщо или проявяват трудно установими признаци на противоправност. Нерядко вредоносното управленско решение е резултат от поредица от действия на различни длъжностни лица, част от които невинаги са неправилни или незаконни поотделно, но в съвкупност водят до корупционна облага. Значителна част от извършителите са високо квалифицирани в професионалната си дейност, което улеснява прикриването и затруднява разкриването и разобличаването им. В типичните случаи е наложително използването на специални разузнавателни средства, прочуването на

³² Съгласно чл. 5 от Конвенцията на ООН срещу корупцията (ратифицирана със закон, приет от 40-ото Народно събрание на 03.08. 2006 г. – ДВ, бр. 66/2006 г.), Република България като страна по нея през 2006 г. се е задължила да предприеме такива мерки.

³³ Например, да се събират данни за имотното състояние на участниците в корупционната сделка и да се установява самоличността и на лица, които са извън кръга на потенциалните обвиняеми, но могат да предоставят относима информация, включително и в качеството на защитени свидетели.

³⁴ ДВ, бр. 84 от 06.10.2023 г., в сила от 06.10.2023 г.; изм. и доп. ДВ, бр. 13/13.02.2024 г.; чл. 25 ЗОНПИ и чл. 39 ЗПК.

значителни обеми специални нормативни и други вътрешноведомствени актове, множество разнообразни документи, назначаването на сложни експертизи.

Всичко това предполага специализация, високи нива на професионална компетентност и проактивен подход на контролните органи, на компетентните органи за разкриването на корупционните престъпления, на органите на досъдебното производство и на съда. Адекватното разследване по тези дела изисква задълбоченото изследване на връзките между конкретното корупционно деяние и други престъпления – най-вече свързани с организираната и изпирането на пари. Ключово значение за ефективността са пълноценно взаимодействие между разследващия орган и наблюдаващия прокурор, особено за правилното определяне на предмета на доказване по конкретното дело, точното формулиране на задачите пред разследването и начините за постигане на целите чрез концентриране върху необходимите процесуални действия и последователност на извършването им, съобразно тактиката и методиката за разследване на съответния вид корупционно престъпление.

Решаващо значение за резултатността е предприемането на своевременни действия за провеждане на паралелно финансово разследване относно имущественото състояние на дееца (при необходимост и на неговото обкръжение) и извършване на задълбочен анализ на притежаваните активи (респ. разходи), както с цел установяване на връзката им с престъпната проява, така и за обезпечаване на подлежащо на отнемане имущество. В редица случаи в хода на разследването е необходимо да се събират доказателства и за евентуална съпричастност (използване) на юридическо лице (ЮЛ), вкл. дали то се е обогатило от деянието, с оглед евентуално предприемане на мерки по чл. 83в от Закона за административните нарушения и наказания.

Безусловно, способстващи за резултатното им приключване са стриктното спазване на процесуалните правила, правилното приложение на материалния закон и отговорното отношение на прокурорите при осъществяване на служебните им задължения - все изисквания, важни за работата по всички престъпления. Но слабостите на обвинителната дейност конкретно по дела за корупционни престъпления създават много сериозни рискове и рефлектират в най-висока степен върху доверието на обществеността към съдебната система. Несанкционираната корупция на високо равнище (по високите етажи на властта), освен че дълбоко засяга управленската компетентност по вземане на решения за разпореждане със значителни ресурси, в т.ч. и от европейските фондове, като негативен социален ефект се проявява и в създаването на прецеденти на корупционни практики, които се предават на по-ниските нива на държавната и обществена йерархия и по своеобразен начин стимулира развиването и на всички други форми на корупция в останалите сфери на обществения живот.

Доброто взаимодействие между наблюдаващия прокурор и разследващите органи следва да бъде стимулирано, тъй като екипният подход на работа може да обезпечи качествено и своевременно наказателно производство. Съвместното планиране, организация и координация, при осъществяване на първоначалните и неотложни процесуални действия, са от първостепенна важност за ограничаване на пропуски и грешки, които могат да направят невъзможно последващото събиране на относими годни доказателства.

От значение също е и максималната конфиденциалност по делото. Оповестяването на информация в средствата за масово осведомяване за образуването и напредъка по дела за корупция, както и по всяко друго дело, следва да бъде балансирано, съобразно допустимите от закона граници и интересите на обществото да бъде информирано.

Предстоят усилия за постигане на ефективно взаимодействие с разследващите инспектори от Комисията за противодействие на корупцията, чиято дейност стартира на 01.03.2024 г. Сериозно предизвикателство, съобразно актуалната законова регламентация³⁶, е

³⁶ В ПЗР на Закона за противодействие на корупцията липсва разпореждане, която да посочва органа, който следва да довърши неприключените досъдебни производства. Поради това, след 01.03.2024 г. разследването по досъдебните производства по посочените в чл. 194, ал. 6 НПК престъпления, извършени от лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК, не са от материалната компетентност на органите по чл. 194, ал. 1-5 НПК. Този извод следва от начина на формулиране на разпореждането на чл. 195, ал. 6 НПК, като хипотезата на чл. 194, ал. 1, т. 4 НПК е изрично изключена като възможност.

успешното и срочно довършване на разследването по неприклучените досъдебни производства, разследвани до този момент от други разследващи органи по чл. 52 НПК. В този смисъл активността на наблюдаващите прокурори съществено предпоставя ефективното приклучване на делата.

Необходими законодателни изменения

Въпреки постоянната актуализация, констатира се определени проблеми на материалноправната и процесуалноправната уредба, свързани с провеждането на наказателни производства за корупционни престъпления.

На практика санкционната политика на държавата за ограничаване на корупционните практики не съобразява актуалната концепция, че предвид своето естество наказателната отговорност следва да бъде последното средство на държавната власт за реакция срещу противоправни явления. Факт е, че общата репресивна тежест нараства. Същевременно се наблюдава определена казуистичност на престъпните състави в редица случаи, което налага допълнителни изменения, а това прави наказателноправната уредба неефективна.

Като цяло, *Наказателният кодекс* съдържа основните наказателноправни състави на корупционните деяния, но категорично не предоставя в необходимата степен съответна на съвременните обществено-икономически отношения и на динамиката на престъпността наказателноправна защита.

Относно *същинските корупционни престъпления* е налице потребност от усъвършенстване на наказателноправната уредба. Най-типичното измежду тях – престъплението „подкуп“, се отличава от останалите корупционни със своята специфика, която изисква разкриването му (и събирането на годни доказателства) да става буквално в момента на неговото извършване (например, поискването/приемането на предложение или обещание за дар или облага). В същото време, престъпното присвояване, престъплението по служба или неизгодната сделка оставят достатъчно документални следи, които позволяват разкриването им да е възможно значително време след осъществяването им. Затова и е нужно създаване на подходящ правен инструментариум, включително и с извършване на внимателна преценка³⁷ за отмяна на нормата чл. 307 НК, с която е инкриминирана провокацията към подкуп или на нейното изменение, при уреждането на твърди гаранции (вкл. съдебен контрол) срещу възможна злоупотреба с права. Довод може да бъде направен и от факта, че използването на подобна проактивна техника се допуска за други престъпления, като контролираната доставка и доверителната сделка.

Налице е също потребност от преодоляване на нормативни празноти относно регламентацията в пълнота на корупционни прояви, напр. като клиентелизъм и непотизъм (при липсата на нормативна основа на лобизма), при които неправомерната облага се изразява в придобиване/укрепване на власт, кариерен растеж, професионални и други предимства (по принцип характерни за висококвалифицираните области на правосъдие, здравеопазване, наука, политика и др.).

Необходимо е и регламентиране в НК на корупционно заобикаляне на Закона на обществените поръчки, тъй като на този етап (при липсата на конкретни престъпни състави) то невинаги може да се квалифицира като длъжностно престъпление³⁸. По този начин ще се изпълни задължението, произтичащо от Директива 2017/1371 на ЕС, (чл. 3, т. 2, буква „б“), която задължава България да предвиди изрична защита на разходите, направени от ЕС в сферата на обществените поръчки, както и да бъдат защитени пълноценно публичните ресурси, свързани с разходване на значителни бюджетни средства.

³⁷ Този въпрос отдавна се поставя освен от практиката и от доктрината – вж. подробно Владимирова, Р., Подкупът според българското право, С., 1992, с. 159-171, Велчев, Б., Проблеми на наказателната политика в Република България, С., 2012, с. 225-229.

³⁸ Редица престъпни практики, основани на нарушения на процедурите за обществени поръчки или злоупотреба със служебно положение, предопределящи или създаващи незаконни предимства за изпълнителя, на практика не пораждаат имотна вреда или щета за съответната държавна структура. Корупционният елемент е в създаването на непозволени привилегии и нарушения на конкуренцията в полза на определени изпълнители, но при липса на доказана вреда/щета, престъпната схема трудно попада под ударите на наказателния закон.

Конкретно за корупционните прояви в сферата на здравеопазването се отбелязва, че след приемане на ТР № 2/2011 г. на ОСНК на ВКС, съгласно което лекарите, които не изпълняват ръководни функции или функции по управление на чуждо имущество, не са длъжностни лица по смисъла на чл. 93, ал. 1, т. 1, буква „б“ НК, те не носят наказателна отговорност за корупционни действия по Глава осма, Раздел IV от НК „Подкуп“. Наказателната отговорност в такива случаи обичайно се търси по чл. 225б и по чл. 225в НК, които състави обаче са с ограничено приложно поле и не са в пълна степен адекватни на обществената опасност. Предлага се обсъждане на необходимостта от въвеждане на специален състав, криминализиращ корупция на медицинските специалисти в здравеопазването.

И в настоящия доклад (както в годишните доклади за дейността на прокуратурата и разследващите органи) се акцентира на необходимостта от усъвършенстване на състава на престъплението по чл. 282 НК, вкл. с премахване от състава на „специалната цел“, както и прецизиране на нормите на чл. 282, чл. 283 и чл. 285 НК, които се оказват неприложими спрямо длъжностните лица по чл. 93, т. 1, буква „б“ НК, с оглед на актуалната практика на ВКС. Допълнително предизвикателство създава и бланкетният характер на нормите в НК, защото тяхната приспособимост към корупционните явления в процеса на правоприлагане в много голяма степен зависи от динамиката на специализираната административна и гражданскоправна уредба и съобразяването на обективни общественоекономически процеси, изменящи видовете облаги и достъпа до тях. Необходим е задълбочен преглед и на съставите на общите длъжностни престъпления, съзнателното сключване на неизгодни сделки и безстопанствеността и актуализирането им, в съответствие със съвременните икономически реалности.

Роля за преодоляване на част от затрудненията при приложение на закона безспорно има правомощието на главния прокурор, на основание чл. 125 от Закона за съдебната власт, да сезира Общото събрание на ВКС с искане за тълкуване по реда на чл. 124 ЗСВ на констатирана противоречива или неправилна съдебна практика по прилагането на закона, но е важно да се отбележи, че не всички предизвикателства от разглежданата категория могат да бъдат преодолявани посредством тълкувателната дейност.

Наложително е осъществяването на промени в *наказателнопроцесуалната уредба (НПК)*, които да ограничат формализма в наказателното производство. В този смисъл конкретни предложения за законодателни изменения, които биха способствали за бързина и ефективност на наказателния процес, са направени от ПРБ до Министерството на правосъдието³⁹, като основните са следните.

- Опростяване на процедурата относно допуснати очевидни фактически грешки (ОФГ) в обвинителния акт, чрез предвиждане на възможност те да бъдат отстранявани в разпоредителното заседание, а не по сегашния ред, който е свързан с допълнителен срок, коригиране на обвинителния акт, с предизвикателства при новото му връчване и т. н. Аргументът е, че след като съдът приема, че е налице ОФГ, а не съществено процесуално нарушение, не е нужна специална процедура извън разпоредителното заседание за отстраняване на тези грешки. Довод се прави и от естеството на института „изменение на обвинението“ по чл. 287 НПК, който позволява по време на съдебното следствие да се извършват много по-съществени корекции в обвинителния акт, в сравнение с коригирането на ОФГ.

- Подходящо изменение в разпоредбата на чл. 105, ал. 2 НПК би преодоляло сегашното законово положение, че всяко формално нарушение може *ex lege* да доведе до недопустимост на доказателствения материал. Внимателно направена промяна би осигурила възможност на държавните органи в наказателния процес (при отчитане на становищата на заинтересованите процесуални субекти) по вътрешно убеждение да преценяват същността на конкретния порок на доказателственото средство, как той се е отразил на достоверността му, следва ли заради този порок да изключат от оценка

³⁹ Писмо № 13789/2021 г. от 11.12.2023 г. на заместник на главния прокурор при ВКП до Министерството на правосъдието.

доказателственото средство, или да го оценяват с повишено внимание. Гаранция срещу произволен характер на такива преценки са уредените в НПК различни форми на служебен и инстанционен контрол, преди всичко – съдебният контрол.

- Изменение в чл. 246 НПК, което да позволи обвинителните актове да бъдат по-опростени, като обстоятелствата, свързани с престъплението, да се излагат в кратка и синтезирана форма. В тази връзка се прави позоваване на констатацията от Независимия анализ на структурния и функционален модел на Прокуратурата на Република България и нейната независимост⁴⁰, изготвен от експерти от държави – членки на ЕС, с богат опит.

- Прецизиране на нормата на чл. 249 НПК – относно определенията, с които се отхвърлят исканията за допуснати съществени процесуални нарушения, а не само тези, с които исканията се уважават, да подлежат на обжалване и протестиране по реда на Глава двадесет и втора от НПК, както и връщането на досъдебното производство да става, само когато отстранимото съществено процесуално нарушение не може да бъде отстранено от съда. Макар понастоящем върнатите дела да съставляват незначителен дял от внесените в съда, подобна промяна би спомогнала за допълнително редуциране на върнатите от съда дела на прокурора и за разглеждането им в разумен срок.

Професионална квалификация и специализация. Кадрова обезпеченост

Кадровата обезпеченост и високата квалификация на органите на досъдебното производство в прокуратурата, както и на всички разследващи органи извън съдебната система, както и на полицейските органи, митническите и органите на КПК са важен фактор за успеваемост.

Провеждането на практически насочени обучения (вкл. съвместно с разследващите органи)⁴¹, които да включват запознаване с актуалните постановки в доктрината и съдебната практика, приложението на процедурите по специалните закони, имащи отношение към корупционните престъпления, както и примери за успешно проведени разследвания, има голям принос към ефективността на работата. Такива обучителни мероприятия спомагат да бъдат разпознавани като престъпления разнообразни корупционни схеми, както и да се усвояват нови добри практики, включително и международни. В тази връзка се сочат в приложение⁴² проведените през 2023 г. обучения на прокурори и следователи.

Предпоставка за ефективността на разследването е доброто кадрово обезпечаване и осигуряване на специализирано обучение на разследващите инспектори от Комисията за противодействие на корупцията.

Закриването на специализираните съдилища и прокуратури

Закриването на специализираните съдилища и прокуратури, считано от 28.07.2022 г.⁴³, обективно има значението на фактор и през 2023 г. Ангажиран е сериозен административен ресурс и обучителни усилия във връзка с променения законодателен подход относно специализацията⁴⁴, с най-отчетливо отражение върху работата по наказателните производства, образувани за корупция от лица, заемащи висши публични длъжности, и за организирана престъпност. Актуално предизвикателство е

⁴⁰ Вж. стр. 20 от Независимия анализ на структурния и функционален модел на Прокуратурата на РБ и нейната независимост от м. декември 2016 г., „...настоящите разпоредби на НПК относно обвинителните актове не само създават проблеми за ефективността на прокуратурите, но и създават проблеми за ефективността на цялата система на наказателно правосъдие, поради своята дължина и формализъм. В сравнение с други държави, разпоредбите относно обвинителните актове в България изискват голямо количество ненужни детайли.“. Анализът е публикуван на интернет страницата на Министерството на правосъдието.

⁴¹ Видно от доклада на министъра на вътрешните работи, повишаването на професионалната квалификация и специализация на служителите с разследващи функции са заявени като основен приоритет на МВР.

⁴² Приложение № 2.

⁴³ С възстановяването на подсъдност/компетентност на всички окръжни съдилища и прокуратури – ЗИДЗСВ, ДВ, бр. 32 от 26.04.2022 г., в сила от 28.07.2022 г., с който се отменя и Глава тридесет и първа „а“ от НПК „Особени правила за разглеждане на дела, подсъдни на специализираните наказателни съдилища“.

⁴⁴ Посредством формиране, развиване и специална компетентност на самостоятелно съществуващи органи на съдебната власт.

своевременното приключване на изпратените/получените дела по компетентност от специализираната прокуратура

Експертната обезпеченост (вещи лица)

Трудностите при осигуряване на квалифицирани експерти (особено при разследване на процедури по възлагане на обществени поръчки и управление и разпореждане с държавна и общинска собственост и при потребност от финансово-счетоводни експертизи) дават отражение на качеството и срочността на разследване. От изключително значение за успешното разследване на корупционните престъпления е наличието на експерти с доказан професионален капацитет и опит в съответната сфера.

Проблемът с *експертната обезпеченост (вещи лица)* стои на вниманието на прокуратурата от години и на него се акцентира във всички годишни доклади за дейността на прокуратурата и на разследващите органи. Позитивна стъпка е издадената от министъра на правосъдието Наредба № Н-1 от 14 февруари 2023 г. за вписването, квалификацията и възнагражденията на вещите лица⁴⁵, но предизвикателствата в това отношение все още не са преодолени в цялост

Намира се за наложително и обсъждането на възможност за създаване на централизиран експертен орган и формиране и обезпечаване на щатни експертни звена.

С навлизане на електронните услуги, електронните продажби, проследяването на електронните адреси, виртуалната комуникация (онлайн поръчки, онлайн договаряне, онлайн плащания), предизвикателство е подходящата обезпеченост с вещи лица за изготвянето на компютърнотехнически експертизи.

Доклади на международни организации, с констатации и препоръки към България

Своеобразен значим фактор са също докладите на международни организации, с констатации и препоръки към България, като тези на ЕК относно Върховенството на правото и на други организации⁴⁶ във връзка с осъществявани оценителни инициативи/експертизи, рефлектиращи в организационен, методически, обучителен и квалификационен аспект на мерките, предприемани от страна на ПРБ. С актуалност е приетият на 3 май 2023 г. Пакет от мерки на ЕС в подкрепа на антикорупционните политики и законодателство на държавите членки и в изграждането на обща култура за противопоставяне на корупцията.

С нарочни заповеди на главния прокурор, както и с междуведомствени, се създават работни групи за проучване на оценителните доклади на международните експерти и направените от тях препоръки, относими към компетентността на прокуратурата, както и се определят представители на ПРБ за участие в съответните междуведомствени и международни формати (национални контактни точки).

Въз основа на направените проучвания и анализи в ПРБ се предприемат и конкретни действия, в т.ч. и по приети национални планове за изпълнение на препоръчани действия и мерки⁴⁷. Мерките са насочени към подобряване на ефективността на разследванията, за ангажираността на прокуратурата за установяване на траен вътрешен механизъм, способстващ да се осигури разследване, в съответствие с европейските

⁴⁵ Обн., ДВ, бр. 18 от 24.02.2023 г.

⁴⁶ Комитетът на експертите за оценка на мерките срещу изпиране на пари MONEYVAL, ОИСР, СЕРЕJ, UNDOC и др.

⁴⁷ Със Заповед № РД-09-90 от 03.10.2023 г., изменена със Заповед № РД-09-98 от 13.10.2023 г. на и.ф. главен прокурор е създадена работна група, с цел създаване на организация за координирано и дългосрочно надграждане при изпълнение на препоръките, отправени към ПРБ в Доклада от 18.05.2022 г. за България от Петия оценителен кръг на Комитета на експертите за оценка на мерките срещу изпирането на пари (Комитета MONEYVAL) към Съвета на Европа. Със Заповед № РД-02-14 от 10.07.2023 г. на и.ф. главен прокурор е утвърден Регистър за Националната оценка на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризъм и утвърждаване на Правила за събиране и попълване на данните в Регистъра за Националната оценка на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризъм. Разработени са карти по т. 1 и т. 2 от Правилата, които са в електронен формат, и същите се въвеждат в УИС.

Със Заповед № РД-09-56 от 10.07.2023 г., изменена и допълнена със Заповед № РД-09-21 от 07.03.2024 г. на и.ф. главен прокурор е сформиран екип, който да подпомага дейността на представителите на Прокуратурата на Република България в постоянно действащата Междуведомствена работна група, създадена в изпълнение на чл. 96 от Закона за мерките срещу изпирането на пари.

стандарти, и за постигане на солидни резултати (осъдителни присъди) от наказателното преследване и окончателните съдебни решения по дела за корупция по високите етажи на властта. В тази връзка като конкретен пример се сочи утвърденото със Заповед № РД-02-13/10.07.2023 г. на и.ф. главен прокурор Указание за организацията на работа на ПРБ по преписки и досъдебни производства, образувани за изпиране на пари и финансиране на тероризъм.

Вътрешноорганизационни дейности и мерки

Съобразно динамиката на нормативните промени е предприето необходимото за надграждане на статистическата отчетност (съгласно изискванията на ЗСВ, законодателните промени в НК и НПК, също и съобразно ЗПК и ЗОНПИ) посредством промени в Указанието за организация на информационната дейност в ПРБ⁴⁸, предвид на това, че отчетността за корупционните престъпления е структурирана по текстове от НК, съобразно Единния каталог на корупционните престъпления.

В съответствие със Закона за съдебната власт, е от значение администрирането за въвеждане на специализация по противодействие на корупцията, при стриктно спазване на законовите изисквания по отношение на случайното разпределение на делата.

⁴⁸ Утвърдено със Заповед № ЛС-1985 от 30.05.2014 г., посл. изм. и доп. със Заповед № РД-02-03 от 01.04.2022 г. на главния прокурор, вкл. свързани с актуализация на съдържанието на действащите електронни макети на таблици, респ. в справочния модул на Унифицираната информационна система на ПРБ, и на образци на стандартизирани/аналитични доклади – по апелативни райони, за състоянието на делата за корупционни престъпления. Актуализирана е и справката, отчитаща делата, образувани за корупционни престъпления, с предполагаем извършител – високопоставени длъжностни лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК и други, заемащи отговорни и контролни функции в държавни и общински институции, съобразно длъжностите от публичния сектор.

II. Резултати и тенденции в противодействието на корупционните престъпления през 2023 г.

В обобщен вид данните за делата, образувани за корупционни престъпления през 2023 г. съпоставени с данните за предходните две години са представени в следващата таблична форма.

№	Показатели	2021 г.	2022 г.	2023 г.
1.	Наблюдавани досъдебни производства (ДП) ⁴⁹	2 859	2 777	2 857
2.	Новообразувани ДП за периода	956	848	1 063
3.	Приключени ДП през периода	1 214	1 072	1 146
4.	Неприключени ДП от разследващ орган в края на периода	1 365	1 358	1 462
5.	Решени ДП от прокурор за периода	1 366	1 335	1 317
6.	Внесени в съда ДП	337	281	252
6а.	Видове прокурорски актове, внесени в съда	342	288	255
	<i>обвинителни актове</i>	270	231	219
	<i>споразумения по чл. 381 НПК</i>	67	51	30
	<i>предложения по чл. 78а НПК</i>	5	6	3
	<i>споразумения по чл. 375а, ал. 1 НПК⁵⁰</i>	–	–	3
6б.	Брой предадени на съд лица	425	332	313
7.	Прекратени ДП от прокурор	761	715	847
8.	Спрени ДП от прокурор	145	125	107
9.	Върнати от съда дела на прокуратурата	44	51	41
10.	Осъдени и санкционирани лица, с влязъл в сила съдебен акт	288	227	226
11.	Оправдани лица, с влязъл в сила съдебен акт	39	48	40

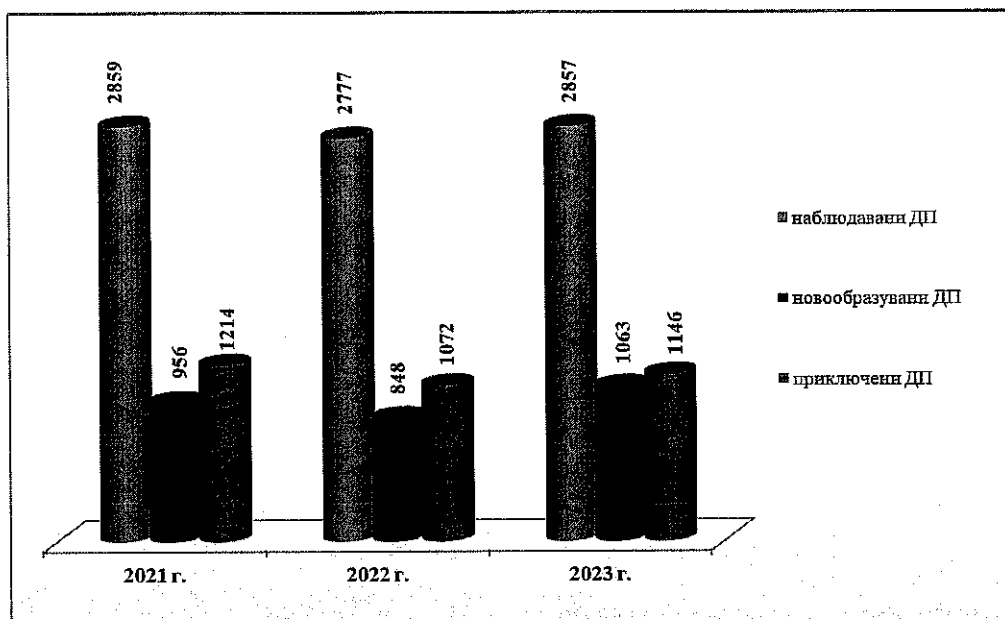
1. Наблюдавани и приключени досъдебни производства

През 2023 г. наблюдаваните 2 857 досъдебни производства (ДП), образувани за корупция,⁵¹ са с 2.9% повече спрямо 2022 г. и са със стойност, близка с тази през 2021 г. Новообразуваните 1 063 ДП са с 25.4% повече спрямо предходната година и с 11.2% повече спрямо 2021 г.

⁴⁹ В обхвата на наблюдаваните досъдебни производства се включват: новообразуваните ДП през отчетния период, неприключените ДП от разследващ орган в края на предходния отчетен период, нерешените ДП от прокурор в края на предходния отчетен период, получените по компетентност ДП през отчетния период, върнатите от съда, както и от прокурор (вкл. ДП, решени в предходни периоди, но върнати през отчетния период), възобновените през отчетния период ДП, обединените (присъединени) и разделените ДП.

⁵⁰ Процесуалната норма е въведена със ЗИДНПК, обн. ДВ, бр. 48 от 2023 г., който регламентира възможност за решаване на делото със споразумение при наличие на основанията по чл. 78а НК.

⁵¹ Съобразно Единния каталог на корупционните престъпления.

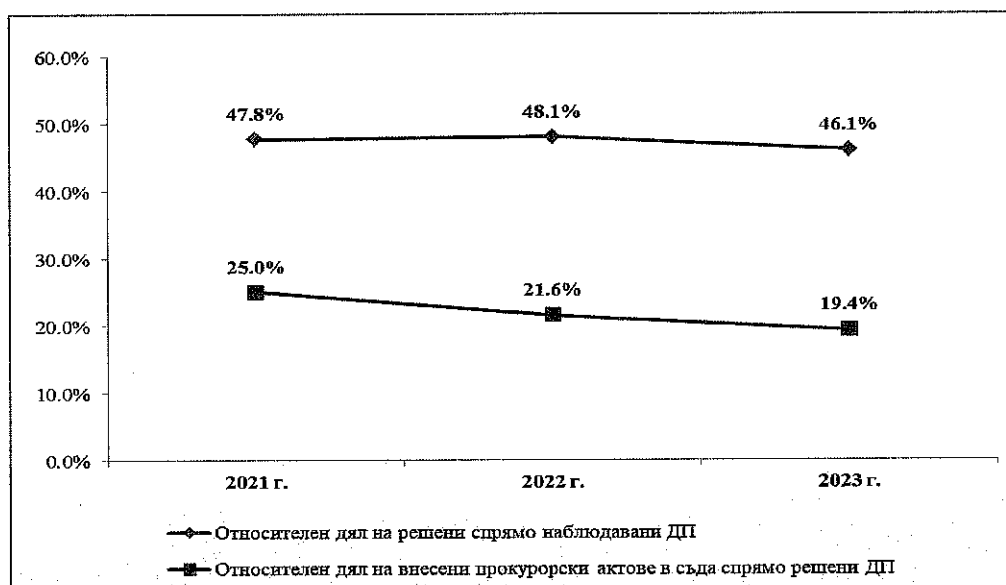
Фиг. 1. Наблюдавани, новообразувани и приклучени ДП

Разследването е приклучило по 1 146 дела или 40.1% от наблюдаваните досъдебни производства, при 38.6% през 2022 г. и 42.5% през 2021 г.

2. Решени досъдебни производства от прокурор

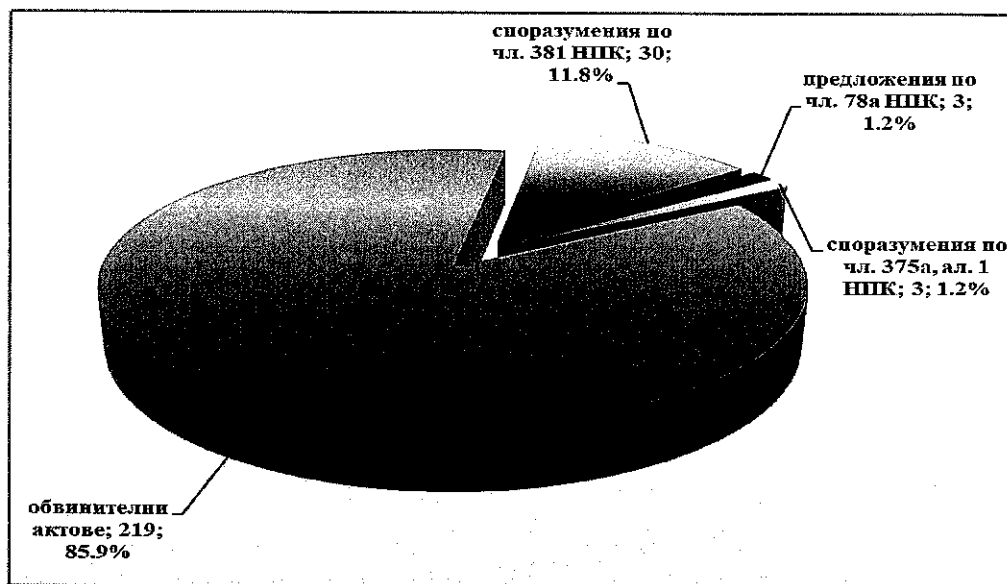
Решени от прокурор са 1 317 дела или 46.1% от наблюдаваните ДП, като през предходната година този дял е бил 48.1%, а през 2021 г. – 47.8%.

Прокурорите са се произнесли с акт за прекратяване по 847 ДП, което съставлява 64.3% от решените ДП, като се отчита увеличение спрямо предходните две години, както в абсолютни стойности, така и като дял спрямо решените ДП – 53.6% през 2022 г. и 55.7% през 2021 г. Броят на прекратените дела и делът им спрямо решените е в пряка зависимост от събраните в хода на разследването доказателства със способите, регламентирани в НПК. Ето защо той не би могъл и не следва да се оценява като негативен показател за ефективността на прокурорската дейност.

Фиг. 2. Решени спрямо наблюдаваните ДП и внесени прокурорски актове в съда спрямо решените ДП

Видно от представените данни, през тригодишния период се констатира намаляване на дела на внесените в съда прокурорски актове спрямо решените ДП, съответно с 2.2 процентни пункта спрямо 2022 г. и с 5.6 процентни пункта спрямо 2021 г.

Фиг. 3. Прокурорски актове внесени в съда през 2023 г.

От внесените в съда през 2023 г. 255 прокурорски акта – 85.9% са обвинителни актове, 11.8% – споразумения по чл. 381 НПК, 1.2% са внесените предложения по чл. 78а НПК, толкова е и дялът на внесените споразумения за освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание по чл. 375а, ал. 1 НПК. Независимо, че внесените обвинителни актове като абсолютни стойности са по-малко, техният дял спрямо общо внесените в съда прокурорски актове за корупционни престъпления (при дял от 85.9%) е по-голям, съответно с 5.7 процентни пункта спрямо 2022 г. (при дял от 80.2%) и със 7 процентни пункта спрямо 2021 г. (при дял от 78.9%). Респективно, по-нисък е дялът на внесените споразумения през 2023 г. (при дял от 11.8%), съответно с 5.9 процентни пункта спрямо 2022 г. (при дял от 17.7%) и със 7.8 процентни пункта спрямо 2021 г. (при дял от 19.6%).

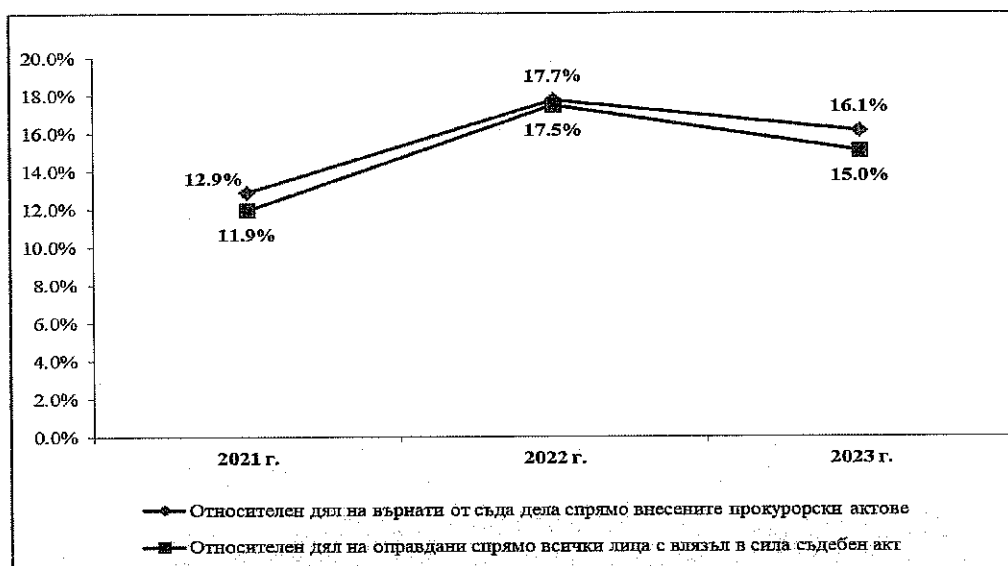
Предадените на съд лица са с 5.7% по-малко спрямо предходната година и с 26.3% по-малко спрямо 2021 г.

3. Решения на съда по внесените прокурорски актове и върнати от съда дела

Намалява броят на върнатите от съда дела, като през настоящия отчетен период те са 41, което е с 19.6% по-малко спрямо 2022 г. (51 дела) и с 6.8% по-малко спрямо 2021 г. (44 дела). Относителният им дял спрямо внесените в съда прокурорски актове е с 1.6 процентни пункта по-малък спрямо 2021 г., но с 3.2 процентни пункта по-голям спрямо 2021 г.

Осъдените и санкционирани лица с влязъл в сила съдебен акт за корупция през настоящия отчетен период са 226, което е с 0.4% по-малко спрямо 2022 г. и с 21.5% по-малко спрямо 2021 г.

Оправданите лица с влязъл в сила съдебен акт са с 16.7% по-малко спрямо предходния отчетен период и с 2.6% повече спрямо 2021 г. Дялът на оправданите лица с влязъл в сила съдебен акт спрямо всички лица с постановен окончателен съдебен акт за корупция през 2023 г. е 15%, при 17.5% през 2022 г. и 11.9% през 2021 г. В тригодишния период се наблюдава динамика по този показател.

Фиг. 4. Върнати дела от съда спрямо внесените прокурорски актове и оправдани лица с влязъл в сила оправдателен съдебен акт спрямо всички лица, с влязъл в сила съдебен акт

Резултати по делата за корупционни престъпления по видове съобразно Единния каталог на корупционните престъпления

Резултатите по делата за корупционни престъпления по видове, съобразно Единния каталог на корупционните престъпления, са представени в следващите таблици.

Корупционни престъпления по сегменти	Наблюдавани ДП	Новообразувани ДП	Внесени в съда прокурорски актове	Осъдени лица с влязъл в сила съдебен акт	Оправдани лица с влязъл в сила съдебен акт
Общо	2 857	1 063	255	226	40
Същински корупционни престъпления	285	135	87	97	8
Престъпления на длъжностни лица с вероятен корупционен мотив	1 245	348	53	44	19
Злоупотреба със служебно положение на длъжностни лица и престъпления на недлъжностни лица с вероятен корупционен мотив	1 327	580	115	85	13

Видно от данните в таблицата, най-много са наблюдаваните досъдебни производства, образувани срещу длъжностни лица за злоупотреба със служебно положение и за престъпления на недлъжностни лица с вероятен корупционен мотив, които съставляват 46.4% от общо наблюдаваните ДП, образувани за корупция. Респективно най-много са и внесените в съда прокурорски актове и осъдените и санкционирани лица с влязъл в сила съдебен акт за тези престъпления.

Наблюдаваните досъдебни производства, образувани за престъпления, попадащи в първи сегмент – същински корупционни престъпления, са с дял от 10% от общо наблюдаваните ДП. Най-висок е дялът на осъдените и санкционирани лица с влязъл в сила

съдебен акт за същински корупционни престъпления – 42.9% от всички осъдени и санкционирани лица с окончателен съдебен акт за корупция.

Същински корупционни престъпления по видове (първи сегмент от Единния каталог)	Наблюдавани ДП	Новообразувани ДП	Внесени в съда прокурорски актове	Осъдени лица с влязъл в сила съдебен акт	Оправдани лица с влязъл в сила съдебен акт
Общо	285	135	87	97	8
Чл. 224 НК	0	0	0	0	0
Чл. 225б НК	5	1	1	1	0
Чл. 225в НК	4	0	1	0	0
<i>Подкуп</i> Чл. 301 – 307 НК	271	133	85	96	8
<i>Други</i>	5	1	0	0	0

През 2023 г. за подкуп (чл. 301 – чл. 307 НК) са образувани 133 (133; 142)⁵² ДП, в съда са внесени 85 (79; 103) прокурорски акта, срещу 88 (94; 128) лица. С влязъл в сила съдебен акт са осъдени 96 (80; 101) лица. С влязъл в сила съдебен акт са оправдани 8 лица, при 0 оправдани лица през 2022 г. и 2 лица през 2021 г. По чл. 225б НК е осъдено едно лице.

Престъпления на длъжностни лица с вероятен корупционен мотив (втори сегмент от Единния каталог)	Наблюдавани ДП	Новообразувани ДП	Внесени в съда прокурорски актове	Осъдени лица с влязъл в сила съдебен акт	Оправдани лица с влязъл в сила съдебен акт
Общо	1 245	348	53	44	19
<i>Безстопанственост</i> Чл. 219, ал. 3 и ал. 4	45	2	2	0	2
<i>Неизгодна сделка</i> Чл. 220	136	31	0	1	3
Чл. 254а	10	3	0	0	0
<i>Престъпления по служба</i> Чл. 282 – чл. 285	496	148	6	9	4
Чл. 294, ал. 4	11	3	1	0	0
<i>Документни престъпления</i> Чл. 310 - 311	471	141	40	31	10
<i>Други</i>	76	20	4	3	0

За престъпления по служба (чл. 282 – чл. 285 НК) са образувани 148 (173; 120) ДП, в съда са внесени 6 (11; 14) прокурорски акта, срещу 6 (12; 26) лица. С влязъл в сила съдебен акт са осъдени 9 (10; 13) лица, а оправданите са 4 (11; 6).

При документните престъпления с корупционен мотив (чл. 310, ал. 1 и чл. 311, ал. 1 НК) новообразуваните ДП са 141 (143; 143), внесените в съда прокурорски актове са 40 (49; 58) срещу 60 (58; 70) лица. Осъдените с влязъл в сила съдебен акт са 31 (43; 52) лица, оправдани са 10 (8; 9) лица.

⁵² Данните, представени в скобите, съответстват на данните за 2022 г. и за 2021 г.

Злоупотреба със служебно положение на длъжностни лица и престъпления на недлъжностни лица с вероятен корупционен мотив (трети сегмент от Единния каталог)	Наблюдавани ДП	Новообразувани ДП	Внесени в съда прокурорски актове	Осъдени лица с влязъл в сила съдебен акт	Оправдани лица с влязъл в сила съдебен акт
Общо	1 327	580	115	85	13
<i>Престъпления против политическите права</i> Чл. 167 – чл. 169	431	353	29	24	4
<i>Присвоявания</i> Чл. 201 – чл. 203	784	183	80	56	9
<i>Други</i>	112	44	6	5	0

За престъпления против политическите права (изборни престъпления по чл. 167 – 169 НК) са образувани 353 (83; 273) досъдебни производства, внесените в съда прокурорски актове са 29 (33; 28) срещу 41 (38; 30) лица. С влязъл в сила съдебен акт за престъпления против политическите права са осъдени 24 (24; 20) лица и 4 (3; 2) лица са оправдани.

За присвоявания (чл. 201 – чл. 203 НК) са образувани 183 (192; 164) досъдебни производства, внесените в съда прокурорски актове са 80 (99; 121) срещу 98 (107; 140) лица. С влязъл в сила съдебен акт за длъжностно присвояване са осъдени 56 (62; 95) лица и 9 (23; 12) лица са оправдани.

РАЗДЕЛ ВТОРИ

ИНФОРМАЦИЯ И АНАЛИЗ НА ДЕЛАТА, ОБРАЗОВАНИ ЗА КОРУПЦИОННИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ОТ ВИСОК ОБЩЕСТВЕН ИНТЕРЕС⁵³

I. НАБЛЮДАВАНИ И ПРИКЛЮЧЕНИ ДОСЪДЕБНИ ПРОИЗВОДСТВА

1. Наблюдавани и новообразувани досъдебни производства

Таблица № 1⁵⁴

Апелативен район ⁵⁵	Наблюдавани ДП		Новообразувани ДП	
	Общо	От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК	Общо	От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК
АП Бургас	39	14	13	3
АП Варна	65	25	20	7
АП В. Търново	64	13	21	7
АП Пловдив	107	52	28	7
АП София	342	137	105	31
ВоАП	5	3	0	0
Общо за ПРБ	622	244	187	55

Наблюдаваните през отчетната година 622 досъдебни производства, образувани за корупционни престъпления от висок обществен интерес, съставляват 21.8% от общо наблюдаваните ДП, образувани за корупция, а новообразуваните 187 ДП – 17.6% от общо новообразуваните ДП за корупция.

От наблюдаваните ДП, 244 са с извършители, лица заемащи публични длъжности съгласно чл. 6, ал. 1 от Закона за противодействие на корупцията, и 378 ДП – с извършители лица, заемащи отговорни длъжности в държавни и общински институции, като се отчита степента на засегнат интерес и степента на обществена значимост и публичен интерес. При новообразуваните ДП – 55 ДП са срещу лица, попадащи в обхвата на чл. 6, ал. 1 ЗПК, и 132 ДП – срещу други лица с отговорни, контролни и управленски функции в държавни и общински институции.

С най-голям дял – над 50%, и при наблюдаваните, и при новообразуваните ДП е апелативният район на София, което е обяснимо както поради факта, че София е най-големият административен център, в който е съсредоточена основната част от държавната и административната власт, така и поради факта, че Софийската градска прокуратура (СГП), в чиято законова компетентност е повдигането на обвинения на високопоставени

⁵³ До изричното посочване на обхвата на „корупционните престъпления с висок обществен интерес“, в доклада се включват делата за престъпления, извършени от високопоставени длъжностни лица и други, заемащи отговорни длъжности в държавните и общински институции.

⁵⁴ Данните за окръжните райони относно: наблюдаваните ДП, новообразуваните ДП, решенията от прокурор ДП, внесените в съда ДП, прекратените ДП, осъдените и санкционирани лица с влязъл в сила съден акт и оправданите лица с влязъл в сила съдебен акт, структурирани по низходящ ред, са представени в Приложение № 3 към доклада.

⁵⁵ Апелативният район включва съответната апелативна прокуратура, окръжните и районните прокуратури, чиято териториална компетентност е в района на същата апелативна прокуратура.

длъжностни лица или лица с имунитет, е част от този район, с 228 наблюдавани ДП и 72 новообразувани ДП.

С най-нисък дял на наблюдаваните ДП е районът на АП Бургас – 6.3% от общо наблюдаваните ДП, образувани за корупционни престъпления от висок обществен интерес.

В окръжните райони най-много наблюдавани ДП са отчетени в: ОП Пловдив – 52 ДП; ОП Благоевград – 37 ДП; ОП Бургас – 32 ДП; ОП Пазарджик – 30 ДП, а най-малко в ОП Смолян – 1 ДП, ОП Ловеч – 2 ДП и ОП Сливен – 2 ДП.

Най-много досъдебни производства през 2023 г. са образувани в района на ОП Пловдив – 18 ДП и в районите на ОП Бургас, ОП Монтана и ОП Благоевград – по 10 ДП.

Поради специфичната си компетентност наблюдаваните в района на ВоАП, досъдебни производства, образувани за корупция по високите етажи на властта са 5, като всичките са на ВОП София. Във ВОП Пловдив и ВОП Сливен няма наблюдавани дела за корупционни престъпления от висок обществен интерес.

2. Приключени ДП от разследващ орган през периода

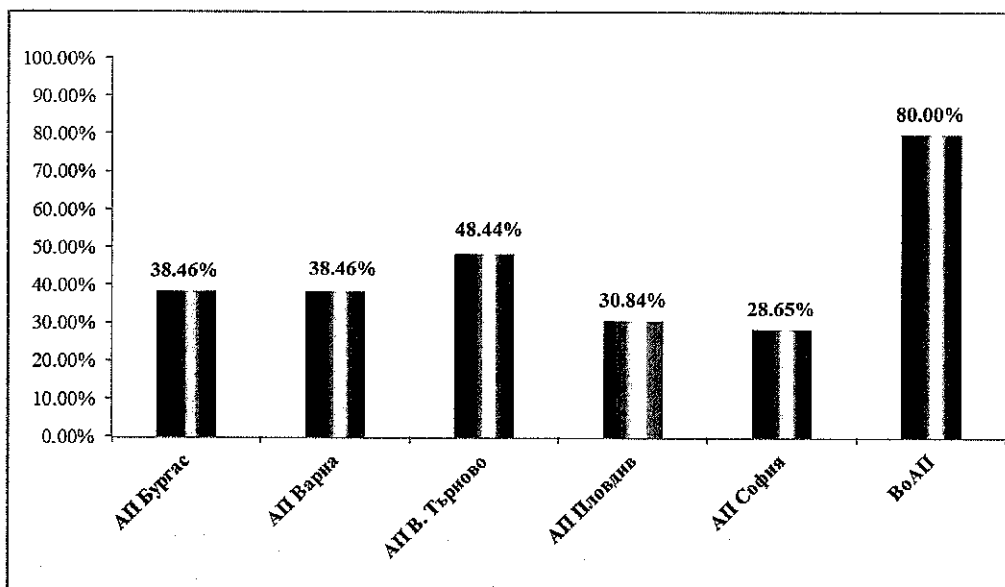
Досъдебните производства, по които разследването е приключило са 206, като относителният им дял спрямо общо наблюдаваните ДП, образувани за корупция от висок обществен интерес, е 33.1%.

Таблица № 2

Апелативен район	Приключени ДП	
	Общо	От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК
АП Бургас	15	6
АП Варна	25	6
АП В. Търново	31	3
АП Пловдив	33	15
АП София	98	45
ВоАП	4	2
Общо за ПРБ	206	77

Обемът на приключените досъдебни производства по апелативни райони съответства на обема на наблюдаваните досъдебни производства.

В следващата графика е представен дялът на досъдебните производства, по които разследването е приключило, съпоставени с наблюдаваните ДП, по апелативни райони. Видно от данните, от районите с обща компетентност с най-висок дял е АП В. Търново – 48.4%, а с най-нисък – АП София, независимо че като абсолютен брой районът е с най-много приключени ДП – 98.

Фиг. 5. Относителен дял на приключените спрямо наблюдаваните ДП

В окръжните райони, в които са отчетени най-много наблюдавани ДП, приключените ДП са както следва: в ОП Пловдив – 19 ДП или 36.5% от наблюдаваните 52 ДП; в ОП Благоевград – 7 ДП, или 18.9% от наблюдаваните 37 ДП; ОП Бургас – 14 ДП, или 43.8% от наблюдаваните 32 ДП; ОП Пазарджик – 9 ДП, или 30% от наблюдаваните 30 ДП.

3. Неприключени ДП от разследващ орган в края на периода

Таблица № 3

Апелативен район	Неприключени ДП	
	Общо	От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК
Ап Бургас	20	6
Ап Варна	38	17
Ап В. Търново	25	9
Ап Пловдив	69	34
Ап София	225	84
ВоАП	1	1
Общо за ПРБ	378	151

През 2023 г. разследването не е приключило по 378 ДП, което съставлява 60.8% от наблюдаваните ДП, образувани за корупционни престъпления, извършени от високопоставени длъжностни лица и други, заемащи отговорни длъжности в държавните и общински институции.

Делът на неприключените ДП спрямо наблюдаваните е както следва: 65.8% в Ап София, 64.5% в Ап Пловдив, 58.5% в Ап Варна, 51.3% в Ап Бургас, 39.1% в Ап В. Търново и 20% във ВоАП.

3.1. Срочност на разследване на неприключените ДП в отчетния период

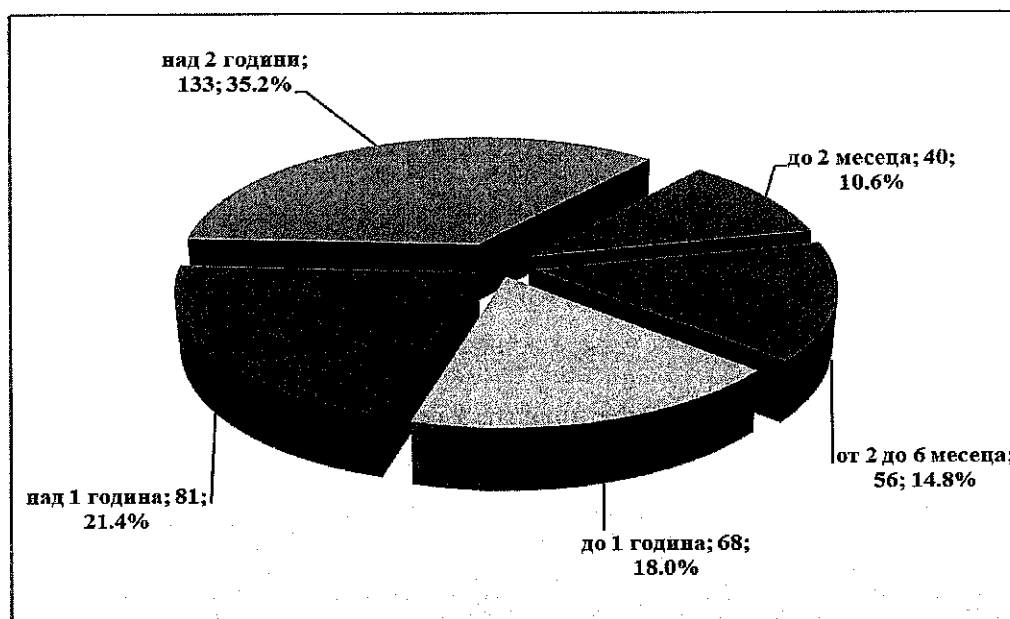
Срочността на разследванията за корупция е една от основните предпоставки както за успешното им приключване, така и за повишаване на доверието на гражданите към компетентните в противодействие на корупционните престъпления органи.

Таблица № 4

Апелативен район	до 2 месеца	С удължен срок от компетентен прокурор			
		от 2 до 6 м.	до 1 год.	над 1 год.	над 2 год.
АП Бургас	2	3	7	1	7
АП Варна	3	6	9	6	14
АП В. Търново	5	6	6	0	8
АП Пловдив	6	9	9	15	30
АП София	24	32	37	59	73
ВоАП	0	0	0	0	1
Общо за ПРБ	40	56	68	81	133

Видно от данните в таблицата, в 64.8%, делата по които разследването не е приключило в края на периода, са в оптимални разумни срокове, предвид тежестта на този вид дела – в 10.6% от делата срочността на разследване е с продължителност до 2 месеца, в 14.8% неприключените ДП са с продължителност на разследването от 2 до 6 месеца, в 18% са до 1 година и в 21.4% – над 1 година. Неприключено е разследването в 35.2% от делата, чиято продължителност е над 2 години. С най-висок дял на делата, чието неприключено разследване е над 2 години спрямо общия брой неприключени дела е апелативният район на Пловдив – 43.5%, в който ОП Пловдив отчита 10 ДП със срочност на разследването над 2 години, а ОП Пазарджик – 11 ДП. В апелативния район на София, в който се отчитат най-много неприключени досъдебни производства с продължителност на разследване над 2 години, като абсолютни стойности е с дял от 32.4% спрямо делата с неприключено разследване в района.

Графично срочността на разследване на неприключените досъдебни производства е представена в следващата фигура.

Фиг. 6. Относителен дял на срочността на разследване на неприключените ДП

Особеностите на съществен дял от корупционните престъпления (сложният им характер, обемът на доказателствените материали, необходимостта от сложни експертизи и пр.) обективно предопределя по-продължително разследване.

3.2. Ускоряване на наказателното производство

През отчетния период в съда са внесени 2 искания за ускоряване на наказателното производство по реда на чл. 368 НПК – за района на АП Пловдив (ОП Пазарджик), което с решение на съда е отхвърлено, поради неконстатирано забавяне, и 1 искане за района на ВоАП, внесено от ВОП – София, за което от съда е констатирано неоправдано забавяне.

II. РЕШЕНИ ДОСЪДЕБНИ ПРОИЗВОДСТВА ОТ ПРОКУРОР

Таблица № 5

Апелативен район	Решени ДП	Внесени в съда ДП	Прекратени ДП	Спрени ДП	Изпратени по комп. ДП
АП Бургас	16	2	12	0	2
<i>От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК</i>	7	0	7	0	0
АП Варна	24	10	12	0	2
<i>От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК</i>	7	1	4	0	2
АП В.Търново	36	9	20	2	5
<i>От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК</i>	4	2	2	0	0
АП Пловдив	36	7	24	3	2
<i>От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК</i>	16	3	12	1	0
АП София	109	6	89	9	5
<i>От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК</i>	49	2	43	2	2
ВоАП	4	0	4	0	0
<i>От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК</i>	2	0	2	0	0
Общо за ПРБ	225	34	161	14	16
<i>Общо за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК</i>	85	8	70	3	4

Решени през 2023 г. са 225 досъдебни производства, образувани за корупция с висок обществен интерес, като от тях – 85 ДП са образувани за корупционни престъпления, по отношение на лица, заемащи публични длъжности, съгласно посочените в чл. 6, ал. 1 ЗПК, и 140 ДП – с извършители лица, заемащи отговорни и контролни длъжности в държавни и общински институции. По компетентност на други прокуратури са изпратени 16 досъдебни производства.

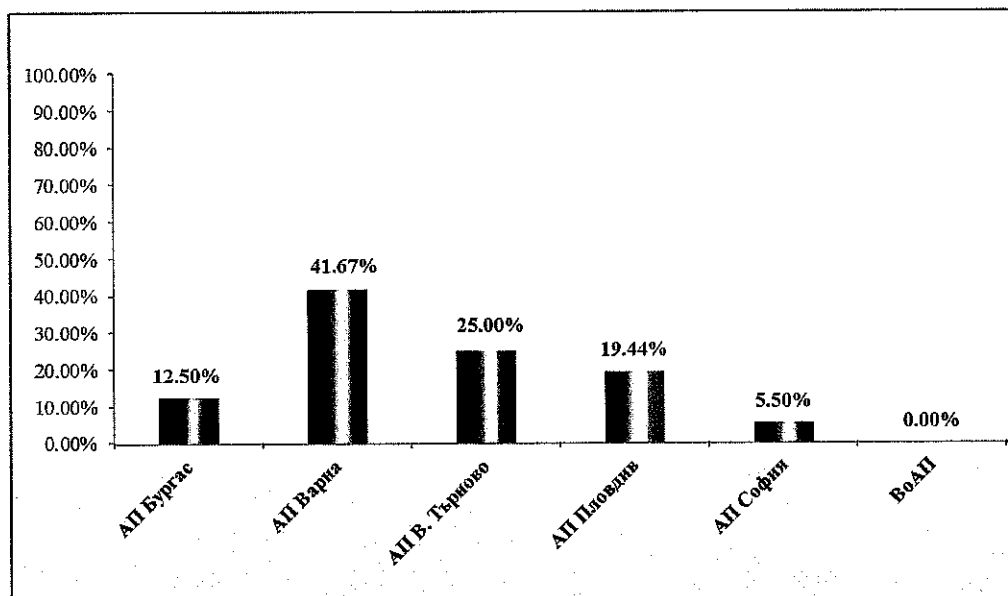
Делът на общо решените ДП спрямо наблюдаваните е 36.2%. С най-висок дял на решени спрямо наблюдавани ДП от прокуратурите с обща компетентност е районът на АП В. Търново – 56.3%. В района на АП София са решени 31.9% от наблюдаваните ДП, а за района на ВоАП решените ДП са 4 от 5 наблюдавани досъдебни производства.

1. Досъдебни производства, внесени в съда

Таблица № 6

Апелативен район	Общо внесени в съда ДП	Общо внесени прок. актове в съда	По видове:				Пределени на съд лица
			Обвинителни актове	Споразумения по чл. 381 НПК	Предложения по чл. 78а НК	Споразумения по чл. 375а, ал. 1 НПК, вр. чл. 78а НК	
АП Бургас	2	2	2	0	0	0	3
АП Варна	10	10	7	2	1	0	12
АП В.Търново	9	9	7	2	0	0	13
АП Пловдив	7	7	7	0	0	0	7
АП София	6	6	5	1	0	0	6
ВоАП	0	0	0	0	0	0	0
Общо за ПРБ	34	34	28	5	1	0	41

В съда са внесени 34 досъдебни производства с 34 прокурорски акта, като 8 ДП са срещу лица, заемащи публични длъжности по смисъла на чл. 6 ЗПК (от тях: за районите на АП Варна – 1 акт срещу 1 лице; АП В. Търново – 2 акта срещу 2 лица; АП Пловдив – 3 акта срещу 3 лица; АП София – 2 акта срещу 2 лица) и 26 ДП – срещу други лица с отговорни и контролни функции в държавни и общински институции. С най-голям дял са внесените обвинителни актове – 82.4%, споразуменията по чл. 381 НПК, съставляват 14.7% от внесените актове. В района на ОП Шумен е внесено 1 предложение за освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание по чл. 78а НК. През отчетния период няма внесени споразумения по чл. 375а, ал. 1, вр. чл. 78а НК за освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание.

Фиг. 7. Относителен дял на внесените в съда прокурорски актове спрямо решенията ДП

Видно от горната графика, с най-голям дял на внесените в съда прокурорски актове за корупция спрямо решените ДП е районът на АП Варна, който е и с най-много прокурорски актове, внесени в съда – 10, от които 7 обвинителни акта. АП София, която е с най-много решени ДП като абсолютни стойности, е с най-нисък дял на внесените в съда прокурорски актове, което е обяснимо със законовата предпоставка – СГП да разследва дела с фактическа и правна сложност и да предявява обвинения на лица, заемащи високопоставени длъжности или на лица с имунитет. За района на ВоАП няма внесени прокурорски актове в съда.

През 2023 г. за корупционни престъпления на съд са предадени:

- ✓ 3-ма кметове на общини, спрямо които са внесени обвинителни актове;
- ✓ 1 кмет на район с внесен обвинителен акт;
- ✓ 1 общински съветник, спрямо който е внесено споразумение по чл. 381 НПК;
- ✓ 1 главен архитект в община, спрямо който е внесен обвинителен акт;
- ✓ 1 изпълнителен директор на лечебно заведение, финансирано от НЗОК и/или общински бюджет, с внесен обвинителен акт;
- ✓ 1 директор на Държавно ловно стопанство, с внесен обвинителен акт;
- ✓ 3-ма служители в ОД на МВР; 2-ма служители в РПУ, 1 държавен служител от състава на МВР и 1 разследващ полицай, спрямо които са внесени обвинителни актове;
- ✓ 2-ма митнически инспектори към ТД на Агенцията „Митници“, с внесен обвинителен акт;
- ✓ 1 инспектор в ТД на НАП, с внесен обвинителен акт;
- ✓ 4-ма кметове на кметства, като спрямо трима от тях са внесени обвинителни актове, а спрямо четвъртото лице – споразумение по чл. 381 НПК;
- ✓ 2-ма кметски наместници, като спрямо едното лице е внесен обвинителен акт, а спрямо другото – споразумение по чл. 381 НПК;
- ✓ 7 членове на секционни изборителни комисии, с внесени 2 обвинителни акта и 1 споразумение по чл. 381 НПК;
- ✓ 1 експерт от Областна дирекция „Земеделие“, с внесено предложение по чл. 78а НК;
- ✓ 1 нотариус, с внесен обвинителен акт;
- ✓ 8 длъжностни лица с ръководни, контролни и организационни функции, като сред тях: 1 председател на ТЕЛК, управител на „ВиК“ ООД, главен счетоводител в приют за временно настаняване на бездомни и социално слаби лица.

2. Прекратени ДП от прокурор

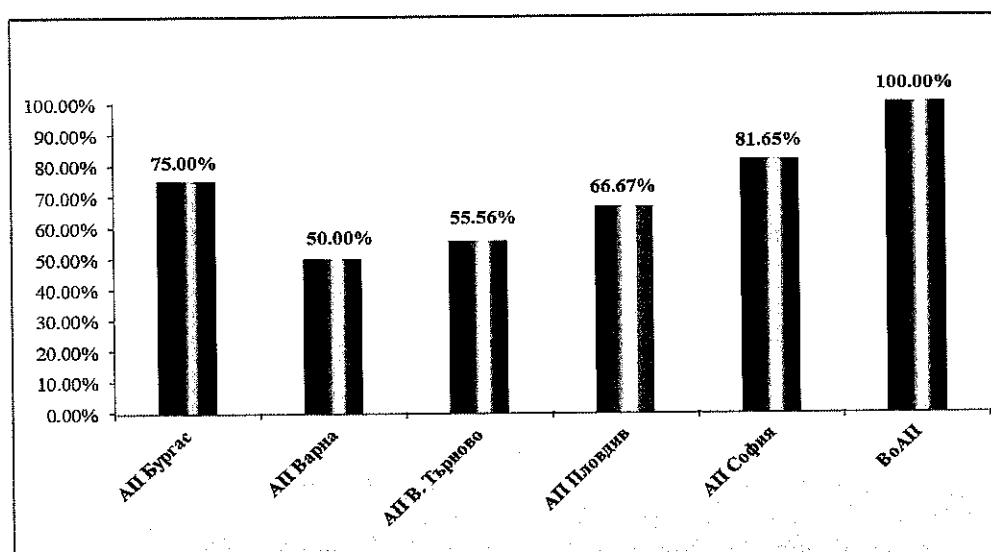
Таблица № 7

Апелативен район	Общо прекратени ДП	На основание:							
		чл. 243, ал. 1, т. 1 вр. чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК	чл. 24, ал. 1, т. 2 НПК	чл. 24, ал. 1, т. 3 НПК	чл. 24, ал. 1, т. 4 НПК	чл. 24, ал. 1, т. 5 НПК	чл. 24, ал. 1, т. 6 НПК	чл. 24, ал. 1, т. 8а НПК	чл. 243, ал. 1, т. 2 НПК
АП Бургас	12	10	0	0	0	0	1	0	1
АП Варна	12	11	0	1	0	0	0	0	0
АП В. Търново	20	18	0	0	0	0	0	0	2
АП Пловдив	24	20	0	1	0	0	0	0	3
АП София	89	84	0	2	1	0	0	0	2
ВоАП	4	4	0	0	0	0	0	0	0
Общо за ПРБ	161	147	0	4	1	0	1	0	8

- През 2023 г. прекратените от прокурор наказателни производства са 161 ДП, като:
- поради това, че деянието не е извършено или не съставлява престъпление (чл. 243, ал. 1, т. 1, вр. чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК) – 147 ДП, или 91.3%;
 - поради погасена наказателна отговорност с изтичане на предвидения в закона давностен срок (чл. 24, ал. 1, т. 3 НПК) – 4 ДП, или 2.5%;
 - поради недоказаност на обвинението (чл. 243, ал. 1, т. 2 НПК) – 8 ДП или 5%.

Едно досъдебно производство е прекратено на основание чл. 24, ал. 1, т. 4 НПК – деецът е починал, и едно на основание чл. 24, ал. 1, т. 6 НПК – спрямо същото лице за същото престъпление има незавършено наказателно производство.

По апелативни райони с най-голям дял на прекратените ДП е районът на АП София – 55.3% от общо прекратените ДП, което е и очаквано, с оглед на факта, че този район е с най-много наблюдавани досъдебни производства.

Фиг. 8. Относителен дял на прекратените спрямо решените ДП

Значителният процент на прекратените дела, образувани за корупция, в голяма степен се дължи и на активността при образуване на досъдебни производства, с цел приоритетно използване на способите и средствата на НПК, поради ограничения нормативен инструментариум и регламентираният срок на проверките по ЗСВ. В по-голямата си част досъдебните производства се образуват въз основа само на първоначални данни, по които с оглед предмета на изследване не би могло да се вземе правнообосновано решение за наличие или липса на престъпление, тъй като това би могло да се изясни единствено чрез назначаване на експертиза в хода на досъдебното производство.

От друга страна, в по-голямата си част деянията, свързани с корупция, са в полза на всяка от страните по корупционната сделка, поради което трудно може да се разчита на участниците в нея да свидетелстват и да съдействат при разкриването на корупционните практики. Предизвикателство се явява и съществуващият от години проблем с недостатъчния брой на вещите лица, както и с тяхната натовареност, което е обективна пречка за бързото и ефективно разследване.

Сочените от прокуратурите основни причини за прекратяване на образуваните наказателни производства за корупция са: липса на извършено престъпление, поради обективна и субективна несъставомерност на деянието; въпреки първоначалните данни, дали основание за образуване на досъдебно производство, в хода на проведеното разследване е установено, че деянието не съставлява престъпление; липса на причинно-следствена връзка на установените с експертиза имуществени вреди и противоправно виновно поведение на обвиняемия; невъзможност по категоричен и безспорен начин да се установи наличието на пряк умисъл на обвиняемото лице при осъществяване на посочените в обвинението деяния.

Най-много прекратени на основание чл. 243, ал. 1, т. 1, вр. чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК са досъдебни производства, образувани за престъпления по служба (чл. 282 НК) и за документни престъпления (чл. 311 НК).

3. Спрени досъдебни производства през периода

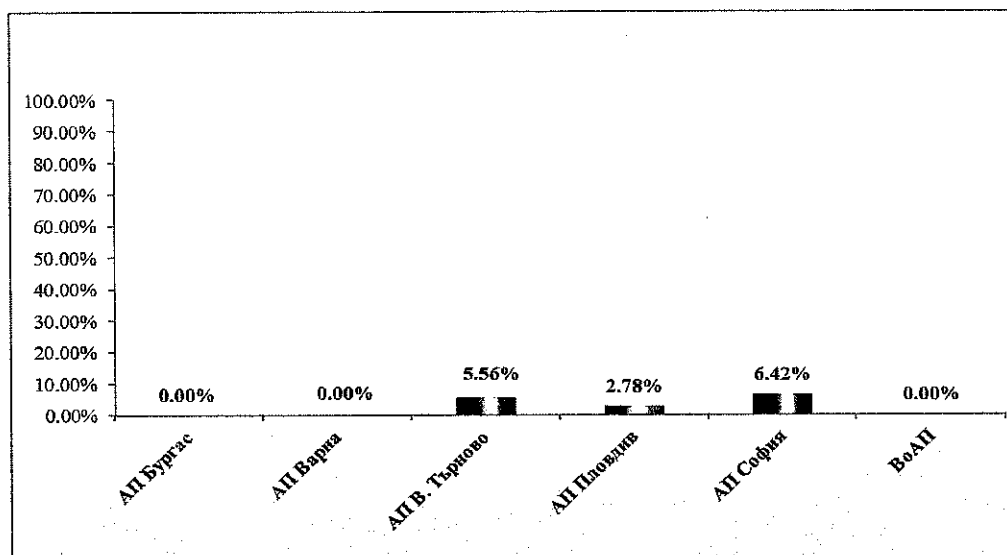
Таблица № 8

Апелативен район	Общо спрени ДП	На основание:							
		чл. 25, ал. 1, т. 1 НПК	чл. 25, ал. 1, т. 2 НПК	чл. 25, ал. 1, т. 3 НПК	чл. 25, ал. 1, т. 4 НПК	чл. 25, ал. 1, т. 5 НПК	чл. 25, ал. 2 НПК	чл. 26, НПК	чл. 244, ал. 1, т. 2 НПК
АП Бургас	0	0	0	0	0	0	0	0	0
АП Варна	0	0	0	0	0	0	0	0	0
АП В. Търново	2	0	0	0	0	0	0	0	2
АП Пловдив	1	0	1	0	0	0	0	0	0
АП София	7	0	0	0	0	0	2	0	5
ВоАП	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Общо за ПРБ	10⁵⁶	0	1	0	0	0	2	0	7

През 2023 г. са спрени 10 досъдебни производства, образувани за корупция, което съставлява 4.4% от решените ДП. Най-много са спрените ДП поради неразкриване на извършителя на престъплението, на основание чл. 244, ал. 1, т. 2 НПК. Спрени досъдебни производства не се отчитат в районите на АП Бургас, АП Варна и ВоАП. В апелативния район на София са спрени общо 7 ДП, като 5 от тях са поради неразкриване на извършителя и 2 – поради изпратена молба за международна правна помощ, по която се чака отговор, които са и единствените ДП, спрени на основание чл. 25, ал. 2 НПК. Едно досъдебно производство, наблюдавано в района на АП Пловдив, е спряно, поради това, че разглеждането на делото в отсъствието на обвиняемото лице би попречило на разкриване на обективната истина – чл. 25, ал. 1, т. 2 НПК.

Относителният дял на спрените ДП спрямо решените, по апелативни райони, е представен в следващата графика.

⁵⁶ Четири досъдебни производства са спрени на други законови основания, различни от изрично посочените в таблицата.

Фиг. 9. Относителен дял на спените спрямо решенията ДП

4. Продължителност на досъдебната фаза на решенията ДП⁵⁷ в отчетния период

Таблица № 9

Апелативен район	до 8 месеца ⁵⁸	до 1 год.	над 1 год.	над 2 год.	над 3 год.
АП Бургас	2	4	1	6	3
АП Варна	5	5	4	5	5
АП В. Търново	7	6	7	8	8
АП Пловдив	6	6	11	2	11
АП София	20	18	30	12	29
ВоАП	0	0	0	0	4
Общо за ПРБ	40	39	53	33	60

Досъдебните производства, по които разследването е приключило в срок до 8 месеца и по които прокурорът се е произнесъл с акт по същество, са 40 и съставляват 17.8% от общо решенията ДП, образувани за корупция от особен обществен интерес. Делата, по които разследването е приключило в срок до 1 година, са с дял от 17.3%, над 1 година – с 23.6% и над 2 години – с 14.7%. Решенията ДП, чиято продължителност е над 3 години, са 26.7%, което се дължи на фактическата и правна сложност на този вид дела, както и на забавянето на експертните, поради недостиг на експерти, от една страна, и на тяхната натовареност, от друга.

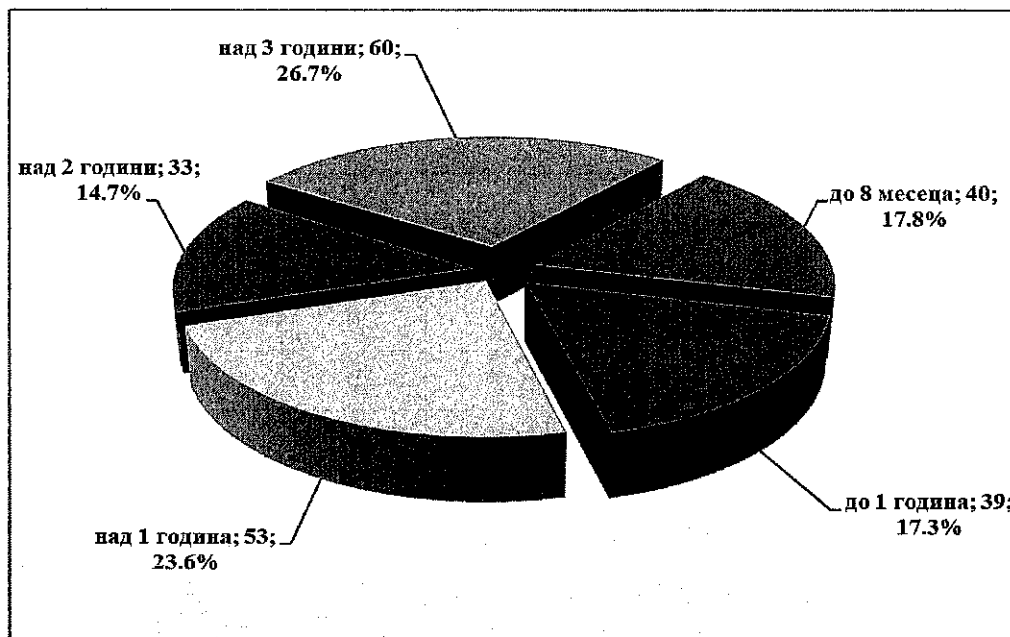
Най-много дела с продължителност на досъдебната фаза над 3 години са отчетени в апелативните райони на София и Пловдив, като за АП София най-много са в СГП – 20 ДП, а за АП Пловдив – ОП Пловдив и ОП Пазарджик – по 5 ДП.

За подобряване на работата по досъдебните производства, след извършен анализ на данните, изведени от функциониращия в ПРБ „Електронен регистър за срочността на

⁵⁷ Под продължителност на досъдебната фаза се разбира периодът от образуването на делото до решаването му от прокурора с прокурорски акт – внасяне на делото в съда (с обвинителен акт, споразумение, предложение по чл. 78а НК), с постановление за прекратяване или за спиране на наказателното производство, или за изпращане на ДП на друга прокуратура по компетентност.

⁵⁸ Съгласно чл. 242, ал. 5 НПК и Глава 26 НПК.

разследването и произнасянето от прокурор⁵⁹, от административните ръководители на прокуратури се възлага извършването на периодични и тематични проверки и ревизии в прокуратурата с просрочени дела.

Фиг. 10. Относителен дял на приключване на решените ДП

III. РЕШЕНИЯ НА СЪДА ПО ВНЕСЕНИТЕ ПРОКУРОРСКИ АКТОВЕ И ВЪРНАТИ ОТ СЪДА ДЕЛА

1. Осъдителни присъди и осъдени и санкционирани лица през периода, невлезли в сила

През 2023 г. осъдителни присъди, невлезли в сила, са постановени спрямо 13 лица, заемащи длъжности в държавни и общински структури с организационни и контролни функции.

Осъдителни присъди, невлезли в сила през периода, са постановени спрямо:

- ✓ 3-ма служители на ОД на МВР, 1 служител в РПУ и 1 държавен служител от състава на МВР;
- ✓ 1 инспектор в Централното управление на НАП;
- ✓ 1 експерт в Окръжна дирекция „Земеделие“;
- ✓ 1 кмет на кметство;
- ✓ 1 председател на ТЕЛК в МБАЛ;
- ✓ 2-ма горски стражари в Държавно ловно стопанство и 1 главен специалист в Изпълнителната агенция по горите;
- ✓ 1 главен счетоводител в Комплексен онкологичен център.

2. Оправдателни присъди и оправдани лица през периода, невлезли в сила

Оправдателни присъди, невлезли в сила през 2023 г., са постановени спрямо 4 лица, като 1 от тях е лице, заемащо публична длъжност съгласно чл. 6, ал. 1 ЗПК, и 3 са длъжностни лица с управленски и контролни функции, както следва:

- ✓ 1 директор на Държавно ловно стопанство към Държавни предприятия по Закона за горите;
- ✓ 2-ма кметове на кметство;
- ✓ 1 длъжностно лице – еколог в общинска администрация.

⁵⁹ Въведен със Заповед № 525/22.02.2012 г., изм. със Заповед № РД-04-363/21.11.2017 г. на главния прокурор.

3. Върнати дела от съда на прокуратурата

Таблица № 10

Апелативен район	Общо върнати дела на прокурор	На основание:			
		чл. 249, ал. 2 НПК	чл. 382, ал. 8 НПК	чл. 377, ал. 1 НПК (върнато предложение по чл. 78а НК)	чл. 377, ал. 1 НПК (неодобрено споразумение по чл. 375а НПК)
АП Бургас	0	0	0	0	0
АП Варна	1	1	0	0	0
АП В. Търново	0	0	0	0	0
АП Пловдив	2	2	0	0	0
АП София	3	3	0	0	0
ВоАП	0	0	0	0	0
Общо за ПРБ	6	6	0	0	0

Внесените в съда с прокурорски актове са 34 досъдебни производства, образувани за корупция, като върнати на прокуратурата са 6 дела, от тях 2 дела са спрямо лица, заемщи публични длъжности по смисъла на чл. 6 ЗПК (за района на АП Пловдив – кмет на община и кмет на район). Всички върнати от съда дела са на основание чл. 249, ал. 2 НПК, поради допуснато на досъдебното производство отстранимо съществено нарушение на процесуалните правила.

Върнатите дела, разпределени по апелативни райони, са както следва.

За района на АП Варна от внесените през отчетния период в съда 10 ДП, е върнато 1 дело, което съставлява дял от 10%. Обвинителният акт е внесен за престъпление „длъжностно присвояване“⁶⁰ (старши специалист в общинска администрация), като съдът е върнал делото с мотиви, че актът не отговаря на изискванията на НПК, тъй като в него не е очертан предметът на доказване – не са описани механизмът, по който е извършена присвоителната дейност и начинът на получаване на паричните средства от подсъдимия. След отстраняване на посочените нарушения, делото е внесено с нов обвинителен акт в съда, като съдебното производство продължава.

За района на АП Пловдив от внесените в съда 7 ДП, са върнати 2 дела (внесени от ОП Пловдив и ОП Ст. Загора), което съставлява дял от 28.6%.

- Съдът е върнал дело по обвинителен акт, внесен срещу три лица (едно от тях заема публична длъжност съгласно чл. 6, ал. 1 ЗПК – кмет на район) за престъпление „подкуп“⁶¹, с мотиви, че в обстоятелствената част на акта не е посочено точното място, на което длъжностното лице е провеждало срещи с лица, пред които е заявilo размера на исканата сума, която следва да получи другото обвиняемо лице. След отстраняване на посочените нарушения, делото е внесено с нов обвинителен акт в съда, като съдебното производство продължава

- От съда е върнато и дело по обвинителен акт, внесен срещу две лица (едното от които заема публична длъжност съгласно чл. 6, ал. 1 ЗПК – кмет на община) за престъпление „длъжностно присвояване“⁶². Обвинителният акт е изготвен след като

⁶⁰ Престъпление по чл. 203, ал. 1, във вр. чл. 202, ал. 1, т. 1, вр. чл. 201, ал. 1, във вр. чл. 310, ал. 1, във вр. чл. 308, ал. 1, във вр. чл. 26, ал. 1 НК.

⁶¹ Престъпление по чл. 304б, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2 вр. ал. 1 НК.

⁶² Престъпление по чл. 202, ал. 2, т. 1, вр. ал. 1, т. 1, вр. чл. 201, ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 4, вр. чл. 282, ал. 2, вр. ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2 от НК и вр. чл. 311, ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2 НК.

апелативният съд е отмени осъдителна присъда на първоинстанционния съд по отношение на двамата подсъдими за умишлена безстопанственост, и делото е било върнато за ново разглеждане на окръжния съд. Той от своя страна е върнал делото на прокуратурата с указание да се отстранят посочените в решението на въззивния съд нарушения на процесуалните правила.

Внесенят нов обвинителен акт е за „длъжностно присвояване“, улеснено от престъпления по служба, вместо първоначалното обвинение за „умишлена безстопанственост“⁶³, като в него изрично е посочено, че така се съобразяват мотивите на апелативния съд. Въпреки това, окръжният съд е приел, че лицата са предадени на съд за по-тежко наказуеми деяния, и поради липсата на протест от прокурора срещу първоинстанционната присъда (делото пред въззивния съд е било образувано само по жалба на подсъдимите), е налице влошаване на тяхното положение. Протестът на прокурора срещу определението за връщане не е уважен от апелативния съд, поради което е внесен пореден обвинителен акт, с който длъжностното лице е предадено на съд за умишлена безстопанственост.

За района на АП София са внесени 6 дела, като върнати са – 3 (на СГП).

- Съдът е върнал дело по внесен срещу две лица (служители от състава на МВР) обвинителен акт за престъпления подкуп⁶⁴ с мотиви, че обвинението е формулирано в противоречие със заявените факти в обстоятелствената част на акта и не е достатъчно ясно. Посочена е също липса на конкретизация кога е следвало да бъдат предприети твърдените действия, от които подсъдимите са се въздържали и са бездействали, и дали неизпълнението на служебните задължения е с цел облага. След проведено допълнително разследване, в началото на 2024 г. е внесен нов обвинителен акт.

- Съдът е върнал дело по обвинителен акт, внесен срещу шест лица (пет от които са длъжностни лица – полицейски инспектори) за участие в организирана престъпна група и за подкуп⁶⁵, с аргументи, че в обстоятелствената част на акта липсва описание на корупционното деяние и се констатира несъответствие както по отношение на сумите, за които се твърди, че са получени като подкуп, така и по отношение на лицата, предали пари на подсъдимите. Определението за връщане, протестирано от наблюдаващия прокурор, е потвърдено от въззивния съд, след което досъдебното производство е възложено на разследващия орган за отстраняване на посочените процесуални нарушения.

- От съда е върнат и обвинителен акт, внесен срещу експерт в общинска администрация за подкуп и злоупотреба със служебно положение⁶⁶ с мотиви, че макар деянието да е квалифицирано като извършено от лице, „заемащо отговорно служебно положение“ не са посочени неговите конкретни служебни задължения, както и има неяснота в описаните действия по искане и приемане на дар, който не се следва.

Въззивният съд е потвърдил определението за връщане, като от прокурора са указани допълнителни действия по разследване.

3.1. За отстраняване на очевидни фактически грешки (ОФГ) в обвинителния акт (чл. 248а НПК)

От внесените в съда през 2023 г. общо 28 обвинителни акта, за отстраняване на очевидна фактическа грешка от съда на прокуратурата са върнати 2 дела (внесени от СГП и СРП), като и в двата обвинителни акта, грешката е отстранена в 7-дневния срок.

⁶³ Престъпление по чл. 219, ал. 3, във вр. ал. 2 НК

⁶⁴ По отношение на едното лице обвинението е за престъпления по чл. 302, т. 1, б. „б“, вр. чл. 301, ал. 3, вр. ал. 1 НК, чл. 282, ал. 2, вр. ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2, вр. ал. 1 НК и за престъпление по чл. 139, вр. чл. 20, ал. 2, вр. ал. 1 НК, а спрямо другото – за престъпления по чл. 282, ал. 2, вр. ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2, вр. ал. 1 НК и за престъпление по чл. 139, вр. чл. 20, ал. 2, вр. ал. 1 НК.

⁶⁵ Престъпление по чл. 321, ал. 3, вр. ал. 2 НК, чл. 302, ал. 1, т. 1, вр. чл. 301, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2, вр. чл. 26, ал. 1 НК.

⁶⁶ Престъпление по чл. 302, т. 1, вр. чл. 301, ал. 2, вр. ал. 1 НК и чл. 283 НК.

4. Осъдени и санкционирани лица, с влязъл в сила съдебен акт. Наложени наказания на лицата, с влязъл в сила съдебен акт

Таблица № 11

Апелативен район	Осъдени и санкционирани лица, с влязъл в сила съдебен акт	Наложени наказания на осъдените и санкционираните лица (по видове наказания)				
		ЛС-ефективно	ЛС-условно	Пробация	Глоба	Други
АП Бургас	0	0	0	0	0	0
<i>От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК</i>	0	0	0	0	0	0
АП Варна	11	0	8	1	4	2
<i>От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК</i>	0	0	0	0	0	
АП В. Търново	7	0	6	1	4	8
<i>От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК</i>	0	0	0	0	0	0
АП Пловдив	7	0	5	2	2	2
<i>От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК</i>	2	0	2	0	0	0
АП София	8	1	4	1	4	2
<i>От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК</i>	2	0	2	0	0	0
ВоАП	0	0	0	0	0	0
<i>От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК</i>	0	0	0	0	0	0
Общо за ПРБ	33	1	23	5	14	14
<i>Общо за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК</i>	4	0	4	0	0	0

С влязъл в сила съдебен акт, през 2023 г., са осъдени и санкционирани 33 лица за корупция, като 4 от тях са лица, заемащи публични длъжности съгласно чл. 6, ал. 1 ЗПК.

Видно от данните в таблицата, най-много осъдени и санкционирани лица с окончателен съдебен акт са отчетени в района на АП Варна, като: 4 лица за района на ОП Варна, 3 – за района на ОП Шумен и по 2 лица за районите на ОП Силистра и ОП Търговище. В района на АП В. Търново осъдените и санкционирани лица са 7, като от тях: по 3 лица са за района на ОП Плевен и ОП Русе и 1 лице за района на ОП Габрово. В района на АП Пловдив с влязъл в сила съдебен акт през отчетния период са осъдени и санкционирани 7 лица, като от тях: 3 лица за района на ОП Хасково, 2 лица за района на ОП Пазарджик и по 1 лице за районите на ОП Пловдив и ОП Смолян. В района на АП София за корупция са осъдени и санкционирани 8 лица, като от тях: 3 лица за СГП, 2 лица за района на ОП Монтана и по 1 лице за районите на ОП Враца, ОП Благоевград и СРП.

В районите на АП Бургас и на ВоАП през отчетната година няма постановен краен съдебен акт, с който да са осъдени и/или санкционирани лица за корупционни престъпления.

По видове, най-много са наложените от съда наказания „лишаване от свобода – условно“ и само едно лице е с влязла в сила присъда „лишаване от свобода – ефективно“.

По длъжности, осъдените и санкционираните лица с влязъл в сила съдебен акт през 2023 г. за корупция са, както следва:

✓ **прокурор** (в районна прокуратура) – осъден за престъпление по чл. 289 НК, с наложено наказание „лишаване от свобода“ за срок от 6 месеца, като на основание чл. 66, ал. 1 НК изпълнението на наказанието е отложено за срок от 3 години;

✓ **2-ма кметове на общини**, като:

- осъден за престъпление по чл. 282, ал. 2, пр. 1 и пр. 2, вр. чл. 26, ал. 1 НК, с наложено наказание „лишаване от свобода“ за срок от 1 година, като на основание чл. 66 ал. 1 НК изпълнението на наказанието е отложено за срок от 3 години;

- осъден за престъпление по чл. 282, ал. 2, вр. ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1 от НК, с наложено наказание „лишаване от свобода“ за срок от 1 година, като на основание чл. 66 ал. 1 НК изпълнението на наказанието е отложено за срок от 3 години;

✓ **общински съветник** – осъден за престъпление по чл. 167, ал. 2, вр. чл. 26, ал. 1 НК, с наложено наказание „лишаване от свобода“ за срок от 11 месеца, като на основание чл. 66 ал. 1 НК изпълнението на наказанието е отложено с 3 години;

✓ **5-ма кметове на кметства**, като:

- осъден за престъпление по чл. 311, ал. 1, във вр. чл. 26, ал. 1 НК, с наложено наказание „лишаване от свобода“ за срок от 5 месеца, изпълнението на което на основание чл. 66 ал. 1 НК е отложено за срок от 3 години;

- осъден за престъпление по чл. 311, ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1 НК с наложено наказание „пробация“ с мерки „задължителна регистрация по настоящ адрес“ за срок от 1 година и задължителни периодични срещи с пробационен служител“ за срок от 1 година;

- осъден за престъпления по чл. 282, ал. 2, вр. ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2 НК и чл. 309, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2 вр. чл. 26, ал. 1 НК, с наложено наказание „пробация“ с мерки: „задължителна регистрация по настоящ адрес“ за срок от 7 месеца и „задължителни периодични срещи с пробационен служител“ за срок от 7 месеца;

- осъден за престъпление по чл. 311, ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1 НК, с наложено наказание „пробация“ с пробационни мерки: „задължителна регистрация по настоящ адрес“ за срок от 6 месеца и „задължителни периодични срещи с пробационен служител“ за 6 месеца;

- осъден за престъпление по чл. 311, ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1 НК, с наложено наказание „пробация“ с пробационни мерки: „задължителна регистрация по настоящ адрес“ за срок от 6 месеца и „задължителни периодични срещи с пробационен служител“ за 6 месеца;

✓ **1 кметски наместник** – с одобрено от съда споразумение, подсъдимото лице е осъдено за престъпление по чл. 310, ал. 1 вр. чл. 309, ал. 1 НК и му е наложено наказание „пробация“ с мерки – „задължителна регистрация по настоящ адрес“ за срок от 6 месеца и „задължителни периодични срещи с пробационен служител“ за срок от 6 месеца;

✓ **3-ма служители на ОД на МВР:**

- главен инспектор (началник на сектор) – осъден за престъпление по чл. 302, т. 1, б. „а“ вр. чл. 301, ал. 2 вр. ал. 1 вр. чл. 26, ал. 1 НК и са му наложени наказания „лишаване от свобода“ за срок от 4 години (което съдът намалява с 1/3 и определя да изтърпи наказание „лишаване от свобода“ за срок от 2 години и 8 месеца и на основание чл. 66, ал. 1 НК отлага изпълнението му за срок от 3 години) и глоба в размер на 2 500 лв.;

- мл. автоконтрольор в група – осъден за престъпление по чл. 302, ал. 1, т. 1, вр. чл. 301, ал. 1 НК, за което са му наложени наказания „лишаване от свобода“ за срок от 3 години, изпълнението на което съгласно чл. 66, ал. 1 НК е отложено за срок от 5 години, и глоба в размер на 2 000 лв.;

- началник на група в сектор „Пътна полиция“ – осъден за престъпления по чл. 293, ал. 2, вр. ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1 НК; по чл. 311, ал. 1 НК, по чл. 302, т. 1, вр. чл. 301, ал. 3, вр. ал. 1 НК и по чл. 282, ал. 2, вр. ал. 1 НК и са му наложени наказания: „лишаване от свобода“ за срок от 2 години и четири месеца, изпълнението което на основание чл. 66, ал. 1 НК е отложено за срок от 3 години; „лишаване от право да заеме длъжност“ за срок от 3 години и „глоба“ в размер на 1 000 лв.;

✓ **държавен служител от състава на МВР** (началник на група в сектор „Пътна полиция“) – осъден за престъпление по чл. 282, ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1 НК и му е наложено наказание „лишаване от свобода“ за срок от 1 година и 6 месеца, изпълнението на което на основание чл. 66, ал. 1 НК е отложено за срок от 3 години и 6 месеца;

✓ **2-ма полицейски инспектори:**

- граничен контрольор на ГКПП – осъден за престъпление по чл. 302, т. 1, буква „а“, вр. чл. 301, ал. 1 НК и са му наложени наказания: „лишаване от свобода“ за срок от 1 година, като на основание чл. 66, ал. 1 НК изпълнението е отложено за срок от 3 години; „глоба“ в

размер на 1 000 лв.; „лишаване от право за заемане на длъжност“ за срок от 3 години и „лишаване от право за упражняване дейност“ за срок от 3 години;

- полицейски инспектор V степен в група в сектор „Охранителна полиция“ – осъден за престъпление по чл. 302, т. 1, вр. чл. 301, ал. 2, вр. ал. 1 НК и са му наложени наказания: „лишаване от свобода“ за срок от 1 година, изпълнението на което на основание чл. 66 ал. 1 НК е отложено за срок от 3 години; „лишаване от право за заемане на длъжност“ за срок от 2 години; „глоба“ в размер на 2 000 лв.;

✓ **5-ма служители на РУ на МВР:**

- осъден за престъпление по чл. 302, т. 1, пр. 6, вр. чл. 301, ал. 1, пр. 1 и пр. 2, вр. чл. 20, ал. 2 и ал. 4, вр. чл. 26, ал. 1 НК и са му наложени наказания: „лишаване от свобода“ за срок от 3 години, като на основание чл. 66, ал. 1 НК изпълнението на наказанието е отложено за срок от 5 години; „лишаване от право да заеме длъжност“ за срок от 5 години; „лишаване от право да упражнява професия“ за срок от 5 години и „глоба“ в размер на 6 000 лв.;

- осъден за престъпление по чл. 302, т. 1, вр. чл. 301, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2, вр. чл. 26, ал. 1 НК и са му наложени наказания: „лишаване от свобода“ за срок от 3 години, изпълнението на което на основание чл. 66 ал. 1 НК е отложено за срок от 3 години; „лишаване от право да заеме длъжност“ за срок от 3 години; „лишаване от право да упражнява професия“ за срок от 3 години и „глоба“ в размер на 3 000 лв.;

- осъден за престъпление по чл. 302, т. 1, вр. чл. 301, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 4 вр. чл. 26, ал. 1 НК и са му наложени наказания: „лишаване от свобода“ за срок от 2 години, изпълнението на което на основание чл. 66 ал. 1 НК е отложено за срок от 3 години; „лишаване от право да заеме длъжност“ за срок от 2 години; „лишаване от право да упражнява професия“ за срок от 2 години и „глоба“ в размер на 3 000 лв.;

- старши полицай (водач на патрулен автомобил) – осъден за престъпление по чл. 311, ал. 1 НК и му е наложено наказание „глоба“ в размер на 1 000 лв.;

- старши разследващ полицай в група - осъден за престъпление по чл. 311, ал. 1 НК и му е наложено наказание „глоба“ в размер на 1 000 лв.;

✓ **3-ма членове на секционни избирателни комисии, като:**

- председател на СИК за изборите за народни представители на 04.04.2021 г. – осъден за престъпление по чл. 169, пр. 2 НК и му е наложено наказание „лишаване от свобода“ за срок от 1 година, изпълнението на което на основание чл. 66 ал. 1 НК е отложено за срок от 3 години;

- член на СИК за изборите за народни представители на 04.04.2021 г. – осъден за престъпление по чл. 169 НК и му е наложено наказание „лишаване от свобода“ за срок от 6 месеца, изпълнението на което на основание чл. 66 ал. 1 НК е отложено за срок от 3 години;

- секретар в СИК за изборите за народни представители на 04.04.2021 г. – осъден за престъпления по чл. 167, ал. 5, вр. ал. 2, вр. чл. 26, ал. 1 НК; по чл. 167, ал. 5, вр. ал. 3, вр. чл. 26, ал. 1 НК и по чл. 167, ал. 5, вр. ал. 4, вр. ал. 3 НК и са му наложени наказания: „лишаване от свобода“ за срок от 1 година и 3 месеца, като на основание чл. 66, ал. 1 НК, изпълнението е отложено за срок от 3 години и „лишаване от право за заемане на длъжност“ за срок от 1 година и 6 месеца;

✓ **кандидат за народен представител** (в изборите за народни представители насрочени на 14.11.2021 г.) – осъден за престъпление по чл. 167, ал. 2, пр. 1, вр. чл. 26, ал. 1 НК и са му наложени наказания: „лишаване от свобода“ за срок от 10 месеца (ефективна) и „глоба“ в размер на 7 900 лв.;

✓ **директор на общинско дружество** (Дневен център за възрастни хора с увреждания) – осъден за престъпление по чл. 201, ал. 1 във вр. чл. 26, ал. 1 НК и му е наложено наказание „лишаване от свобода“ за срок от 1 година, като на основание чл. 66, ал. 1 НК, изпълнението е отложено за срок от 3 години. Подсъдимият е осъден и да заплати сума в размер на 2 274 лв., представляваща обезщетение за причинени имуществени вреди;

✓ **главен експерт "Екология и Земеделие"** – осъден за престъпления по чл. 310, ал. 1 НК, по чл. 282, ал. 1 НК и по чл. 310, ал. 1 НК и му е наложено наказание

„лишаване от свобода“ за срок от 10 месеца, изпълнението на което на основание чл. 66, ал. 1 НК е отложено за срок от 3 години;

✓ **главен счетоводител** (в Комплексен онкологичен център ЕООД) – осъден за престъпление по чл. 203, ал. 1 НК, вр. чл. 202, ал. 1, т. 1 НК, във вр. чл. 309, ал. 1 НК, във вр. чл. 201, ал. 1 НК, във вр. чл. 26, ал. 1 НК и са му наложени наказания „лишаване от свобода“ за срок от 3 години, изпълнението на което на основание чл. 66, ал. 1 НК е отложено за срок от 5 години и „лишаване от права“ по чл. 37, ал. 1, т. 5 и 6 НК;

✓ **експерт в ОД „Земеделие“** в общинска служба – осъден за престъпление по чл. 283, вр. с чл. 26, ал. 1 НК, като на основание чл. 78а НК е освободен от наказателна отговорност с наложено наказание „глоба“ в размер на 2 000 лв.;

✓ **горски инспектор** (Регионалната дирекция по горите) – осъден за престъпление по чл. 301, ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1 НК и са му е наложени наказания „лишаване от свобода“ за срок от 1 година, изпълнението на което е отложено на основание чл. 66, ал. 1 НК за срок от 3 години, „глоба“ в размер на 1 000 лв., „лишаване от право да заеме длъжност“ за срок от 1 година и „лишаване от право да упражнява професия“ за срок от 1 година;

✓ **председател на читалище** – осъден за престъпление по чл. 201, ал. 1, във вр. чл. 26, ал. 1 НК и му е наложено наказание „лишаване от свобода“ за срок от 8 месеца, като на основание чл. 66, ал. 1 НК изпълнението е отложено за срок от 3 години;

✓ **секретар на читалище** – осъден за престъпление по чл. 201, ал. 1 вр. чл. 26, ал. 1 НК и му е наложено наказание „лишаване от свобода“ за срок от 1 година, което на основание чл. 66, ал. 1 НК е отложено с изпитателен срок 3 години;

✓ **нотариус** – осъден за престъпление по чл. 311, ал. 2, вр. ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2, вр. чл. 26, ал. 1 НК, като на основание чл. 78а, ал. 1 НК е освободен от наказателна отговорност и му е наложена глоба в размер на 2 500 лв.

5. Оправдани лица, с влязъл в сила съдебен акт, в отчетния период

Таблица № 12

Апелативен район	Оправдани лица, с влязъл в сила съдебен акт	
	Общо	От тях за лица по чл. 6, ал. 1 ЗПК
АП Бургас	1	0
АП Варна	0	0
АП В. Търново	0	0
АП Пловдив	1	1
АП София	9	2
ВоАП	0	0
Общо за ПРБ	11	3

С влязъл в сила съдебен акт през 2023 г. за корупция са оправдани 11 лица, които съставляват 25% от всички високопоставени длъжностни лица с окончателен съдебен акт, влязъл в сила през отчетната година. Три от оправданите лица заемат публични длъжности съгласно чл. 6, ал. 1 ЗПК, а останалите 8 са длъжностни лица, които изпълняват отговорни и контролни функции в държавни и общински структури. Видно от данните в таблицата, най-много оправдани лица са отчетени в Софийския апелативен район – 5 лица за СГП и 4 лица за района на ОП Благоевград. За района на АП Бургас оправданото лице е по внесен обвинителен акт от РП Ямбол, а за АП Пловдив – от ОП Пазарджик.

Оправдателната присъда спрямо едно лице за района на АП Бургас (РП Ямбол) е поради неправилно квалифициране на деянието в обвинителния акт⁶⁷.

За района на АП Пловдив (ОП Пазарджик) оправдателната присъда се дължи на събирането на нови доказателства в съдебната фаза, които не са могли да бъдат установени на досъдебното производство.

За района на АП София причина за постановяване на най-голям брой оправдателни присъди (по лица), представляващи повече от половината от общия брой оправдани лица за района с дял от 55.6%, е поради неправилна квалификация на престъплението в обвинителния акт. На следващо място са противоречивата съдебна практика, промяна на доминиращата практика, други обстоятелства, свързани с тълкуването на закона, които не компрометират тезата на прокурора, внесъл обвинителния акт или поддържал обвинението – с дял от 33.3%. По тази причина е налице една оправдателна присъда, постановена по отношение на три лица. Една влязла в сила оправдателна присъда, по отношение на едно лице, е постановена поради обстоятелството, че в хода на съдебното производство са разпитани нови свидетели, чиито показания са довели до извод, изцяло опровергаващ обвинителната теза. Това съставлява дял от 11.1% от всички високопоставени длъжностни лица, спрямо които има влезли в сила оправдателни присъди през 2023 г., по внесени в съда обвинителни актове за корупция.

По длъжности, оправданите лица с влязъл в сила съдебен акт през 2023 г. за корупция са, както следва:

✓ **съдия** (в окръжен съд) – с присъда от 2021 г., постановена от Специализирания наказателен съд, е бил признат за невиновен по обвинения за продължавано престъпление с 14 отделни деяния, за това, че е нарушил и не е изпълнил служебните си задължения, с цел да набави за друго облага с имуществен характер. Със същата присъда подсъдимото лице е признато за виновно, че е съставило официален документ (протокол от проведено открито съдебно заседание), в който е удостоверило неверни обстоятелства и изявления, с цел документът да бъде използван, като деянието съставлява маловажен случай, поради което на основание чл. 311, ал. 2, вр. ал. 1 вр. чл. 81, ал. 3, вр. чл. 80, ал. 1, т. 5, вр. чл. 24, ал. 1, т. 3, вр. ал. 2 НК, съдът е прекратил наказателното производство поради изтекла абсолютна давност, като е признал лицето за невиновно в това, че при съставянето на горепосочения официален документ е удостоверило неверни обстоятелства и изявления. По протест и жалба, е образувано въззивно производство пред апелативен съд, който е отменил първоинстанционната присъда в частта, с която подсъдимото лице е признато за виновно за престъпление по чл. 311, ал. 2, във вр. с ал. 1 НК, и я е потвърдил в останалата ѝ част. Сезиран с касационен протест, по отношение на обвинението за продължавано престъпление по чл. 282, ал. 2, във вр. с ал. 1 НК (за това, че лицето е нарушило служебните си задължения, като е допуснало поправка и допълване на протокол от открито съдебно заседание, без да изслуша изготвения звукозапис от заседанието), ВКС е

⁶⁷ С Указанията за подобряване на работата на ПРБ по наказателно-съдебния надзор, утвърдените със Заповед № РД-02-29/15.12.2017 г. са въведени критерии, въз основа на които се извършва анализ на постановените оправдателни присъди: неправилна квалификация на престъплението в обвинителния акт; противоречива съдебна практика, промяна на доминиращата практика, други обстоятелства, свързани с тълкуването на закона, които не компрометират тезата на прокурора, внесъл обвинителния акт или поддържал обвинението; събиране на нови доказателства в съдебната фаза, които не са могли да бъдат събрани на досъдебното производство; пропуски, грешки, пасивност при събиране на доказателствата в хода на досъдебното производство; пропуски и процесуална пасивност на прокурора в съдебната фаза, както и неподаване на съответен протест.

приел, че разгледано по същество това деяние, включено в рамките на продължавано престъпление, е несъставомерно, както и независимо, че са допуснати процедурни нарушения по поправка и допълване на протокол, не се установява това да е извършено умишлено. Касационната инстанция е счела също, че не се установява подсъдимото лице да е съставило официален документ, в който са удостоверени неверни обстоятелства, поради което е оставила в сила въззивната присъда;

✓ **изпълнителен директор на лечебно заведение, финансирано от НЗОК и/или от държавния или общински бюджет** (изпълнителен директор на МБАЛ) – повдигнатото обвинение е за престъпления по чл. 219, ал. 3, вр. ал. 1 НК (неположени достатъчно грижи за управлението и запазването на повереното му имущество и възложена работа). С присъда на първа инстанция подсъдимото лице е признато за виновно за престъпление по чл. 219, ал. 1 НК и му е наложено наказание „пробация“ за срок от 6 месеца, като е оправдано за престъпление по чл. 219, ал. 3 НК. С решение на въззивния съд присъдата е изменена, като наказанието на подсъдимия е увеличено на 1 година лишаване от свобода, изпълнението на което е отложено за срок от 3 години. След отменително решение на ВКС делото е върнато за ново разглеждане от друг съдебен състав на същия съд, който признава подсъдимото лице за невиновно. Този акт е потвърден от касационната инстанция, която констатира, че нито в обвинителния акт, нито в първоинстанционната присъда са посочени конкретните задължения, които подсъдимият е бил длъжен да изпълни, а не е изпълнил в инкриминирания период;

✓ **представител на държавата или на общините в органите на управление или контрол на търговски дружества с държавно или общинско участие в капитала** (управител на „Водоснабдяване, канализация и териториален водоинженеринг“ ЕООД) е предаден на съд за сключена неизгодна сделка – престъпление по чл. 220, ал. 1 НК. В хода на съдебното производство е проведен разпит на нов свидетел, чиито показания са внесли съмнение в обвинителната теза за наличието на пряк умисъл при сключването на неизгодната сделка. Съдът е възприел наличието на обективните признаци на състава на престъплението по чл. 220, ал. 1 НК, но е направил извод за недоказаност от субективна страна. Апелативният съд е приел небрежна деятелност от страна на подсъдимия, като ВКС е изключил и непредпазливостта;

✓ **служител в ОД на МВР** (старши полицаи в сектор) е предаден на съд за престъпление по чл. 282, ал. 1 НК. Съдът е приел, че подсъдимият действително е нарушил служебните си задължения, но това негово поведение не осъществява състава на престъпление по чл. 282, ал. 1 НК, защото целта му е била не да набави облага за себе си (да бъде почерпен от свидетеля), а за да предотврати изобличаването от страна на същия свидетел в това, че е поискал от него такава облага. Съдът е счел, че с така отправеното искане за „почерпка“ към свидетеля, като условие да не бъдат документирани извършените от него, като водач на МПС, нарушения, подсъдимото лице е поискало подкуп по смисъла на чл. 301, ал. 1 НК. Доколкото, обаче престъплението за подкуп се явява по-тежко наказуемо престъпление от това по чл. 282, ал. 1 НК, за което е повдигнато обвинение, процесуалният закон, по аргумент на чл. 287, ал. 1 и сл. НПК, не позволява, при липса на съответно изменение на обвинението, постановяване на осъдителна присъда за по-тежко наказуемо престъпление. С тези доводи лицето е оправдано по обвинението, че е извършило престъпление по служба;

✓ **разследващ полицаи** (главен разследващ полицаи в отдел) е предаден на съд за това, че в кръга на службата си е съставил официален документ - докладна записка, в който е удостоверил неверни обстоятелства – престъпление по чл. 311, ал. 1 НК, и за използване пред ОД на МВР на документ с невярно съдържание, в резултат на което без правно основание е получил обезщетение за временна неработоспособност от бюджета на НОИ – престъпление по чл. 212, ал. 1 НК. Съдът е приел, че деянието не покрива признаците на престъплението по чл. 311 НК, както и липсва правна значимост на документа, поради което е признал подсъдимото лице за невиновно и го е оправдал за това престъпление. По отношение на престъплението по чл. 212, ал. 1 НК, съдът също е констатирал несъставомерност, тъй като от събраните доказателства не може да бъде направен извод, че

подсъдимият е съзнавал, че болничният лист е с невярно съдържание, защото е бил издаден от компетентни лица и след извършен преглед;

✓ **2-ма полицейски инспектори** (младши полицейски инспектори) и **1 служител в РПУ** (младши автоконтрольор в група) са предадени на съд за престъпления по чл. 311, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 4, вр. ал. 1 НК и по чл. 286, ал. 2, вр. ал. 1 НК. Съдът е приел, че в случая е налице самонадеяност, небрежност или най-много евентуален умисъл, а тези престъпления се извършат само с пряк умисъл;

✓ **кметски наместник** - предаден на съд по обвинение за престъпления по чл. 309, ал. 1 НК (съставяне на неистински частен документ – пълномощно) и по чл. 311, ал. 1 НК (в качеството си на длъжностно лице, в кръга на службата си е съставил официален документ с нотариална заверка на подпис, с което удостоверил невярно обстоятелство). Съгласно мотивите на съда, липсват категорични доказателства подсъдимото лице да е съставило документа с невярно съдържание и да го е употребил – налице са са заключения на вещите лица по назначената повторна и тройна графологична експертиза, което води до извод, че авторството на деянието остава в сферата на предположенията;

✓ **кандидат за кмет** – оправдан от съда за повдигнато обвинение по чл. 167, ал. 2, вр. чл. 26, ал. 1 НК с мотиви, че се констатира разминаване между фактическата обстановка, описана в обвинителния акт, и установената в хода на съдебното следствие. Като приема недоказаност на обективната страна, поради което не обсъжда субективната страна на престъпния състав, съдът оправдава подсъдимото лице изцяло по повдигнатото му обвинение;

✓ **изпълнителен директор на общинско дружество** оправдан по внесен обвинителен акт за това, че при условията на продължавано престъпление (със 152 отделни деяния, осъществяващи поотделно състава на едно и също престъпление) като длъжностно лице, в съучастие с помагач (наказателното производство по отношение когото е прекратено поради смърт на лицето), е присвоил чужди пари, собственост общинското дружество – престъпление по чл. 203, във вр. с чл. 201 НК. С присъда от 2012 г. въззивният съд е отменил първоинстанционната присъда в частта, с която подсъдимият е признат за невиновен в извършване на престъпление по чл. 203, ал. 1, вр. чл. 201, вр. чл. 26, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2, вр. ал. 1 НК и му е наложил наказание 14 години лишаване от свобода, което да бъде изтърпяно при първоначален строг режим, конфискация на цялото имущество и лишаване от правото да заема материално отговорна длъжност за срок от три години. С решение на ВКС е отменена изцяло въззивната присъда и делото е върнато за ново разглеждане от друг съдебен състав, който е върнал делото на прокуратурата.

По внесен нов обвинителен акт е образувано ново дело, което с разпореждане на съдията-докладчик е прекратено и върнато на прокурора поради несъответствия на обвинителния акт с изискванията на чл. 246 НПК. През 2015 г. е внесен нов обвинителен акт, като с разпореждане на съдия – докладчик делото е върнато на прокурора с указания за отстраняване на неясноти и пропуски в акта, ограничаващи правото на защита на обвиняемите лица. По внесен нов обвинителен акт, през 2016 г. е образувано н.о.х.д, по което с присъда от 2019 г. първоинстанционният съд е признал за невиновно подсъдимото лице по повдигнатото му обвинение за престъпление по чл. 203, ал. 1, във вр. с чл. 201, във вр. с чл. 26, ал. 1, във вр. с чл. 20, ал. 2, във вр. с ал. 1 НК. По протест на прокурор с искане за осъждане на подсъдимия по повдигнатите обвинения, като при условията на алтернативност и за осъждане по чл. 219, ал. 4, във вр. с ал. 1 или ал. 3 НК, е образувано въззивно производство, като апелативният съд със свое решение от 2020 г., потвърждава изцяло първоинстанционната присъда. ВКС оставя в сила това решение поради неустановен по несъмнен начин размер на предмета на престъпление, което не позволява да бъде направен извод, че изпълнителното деяние на престъплението по чл. 203, във вр. с чл. 201 НК, е осъществено.

РАЗДЕЛ ТРЕТИ

ПРИОРИТЕТИ

В резултат на извършения анализ и направените констатации относно дейността по делата с предмет корупционни престъпления, Прокуратурата на Република България си поставя следните приоритети в краткосрочен и средносрочен план.

Повишаване на качеството и сročността на работа по досъдебните производства с предмет корупционни престъпления.

Като се отчита, че създаването на нормативната рамка и разкриването на престъпленията са от компетентност на други държавни органи (различни от прокуратурата), съгласно конституционния принцип за разделение на властите, ефективното разследване (всестранно, обективно и пълно, в законоустановените срокове) е изключителна отговорност и компетентност на органите на досъдебното производство, което изисква:

- приключване на делата качествено и в срок, при спазване на законовите права на извършителите на престъпления и на другите участници в процеса на доказване и поддържане на обвиненията за корупционни престъпления, като продължи утвърждаването на стандартите, в съответствие с практиката на ЕСПЧ;

- целенасочено надграждане на надзора, упражняван от наблюдаващите прокурори върху работата на разследващите органи, както и активизиране на дейността на горестоящите прокуратури за осъществяване на методическа помощ за ефективно противодействие и приоритетно разследване на корупционни престъпления;

- засилване на упражнявания от административните ръководители контрол на сročността, съобразно задълженията им по чл. 140, ал. 3 от Закона за съдебната власт, за своевременно предотвратяване на неоснователно забавяне и неритмичност на разследването на делата и решаването им в срок;

- продължаване на аналитичната дейност по наказателносъдебния надзор за установяване и трайно намаляване на субективните предпоставки, водещи до съществени процесуални нарушения в досъдебната фаза на процеса, които обуславят връщане на делото на прокурора и/или постановяване на оправдателни съдебни актове.

Повишаване на резултатността в противодействието на корупционните престъпления, особено по високите етажи на властта посредством ефективно използване на механизмите за междуинституционално взаимодействие, съобразно настъпилите нормативни и структурни промени в организацията и дейността на другите компетентни държавни органи.

Засилване на взаимодействието с новосъздадените разследващи органи от Комисията за противодействие на корупцията, както и с Комисията за отнемане на незаконно придобитото имущество.

Повишаване на ефективността на взаимодействието между прокуратурата и специализираните контролни органи по спазване на установените административни режими (НАП, АДФИ, ДНСК, Агенцията „Митници“ и др.), за своевременното разкриване на корупционни прояви. Подобряване и задълбочаване на взаимодействието между институциите за засилване капацитета на администрацията с контролни функции и функции по интегритета за разпознаване на корупционните практики и своевременно и качествено сигнализиране на прокуратурата за корупционни престъпления.

Засилване на специализацията на прокурорите и на разследващите органи, както и на екипния принцип на работа. Трайно поддържане на високо ниво на професионалната компетентност.

Полагане на съвместни усилия за повишаване на професионалната квалификация на разследващите инспектори от Комисията за противодействие на корупцията, след тяхното кадрово обезпечение, посредством упражнявания прокурорски надзор на

разследването и организиране на целенасочени тематични обучения за достигане на необходимото ниво на специализирана професионална квалификация за установяване на системни ефективни добри практики.

Повишаване на активността на органите на досъдебното производство при разследване на корупционни престъпления за обезпечаване на подлежащо на отнемане/конфискация имущество, вкл. на престъпните облаги.

Конфискацията/отнемането в полза на държавата трябва целенасочено да се преследва във всички случаи на корупционни престъпления, генериращи облаги, вкл. чрез проследяването на престъпните активи, съответно установяване на основания за провеждане на разследване за изпиране на пари.

Продължаване и надграждане на постоянния мониторинг, съобразно създадената организация за информационно-статистическа дейност в Прокуратурата по отношение на делата, образувани за корупционни престъпления, вкл. по високите етажи на властта, като основа за своевременно предприемане на необходими вътрешноорганизационни и междуинституционални мерки.

Осигуряване на проследимост на развитието на разследването на всеки случай от сезирането до решаването му с окончателен акт с оглед установяване и преодоляване на слабости и дефицити в работата на компетентните органи и тяхното взаимодействие.

Подпомагане на нормотворческия процес чрез активна експертна дейност на представители на Прокуратурата, участващи в междуведомствени работни групи за подготовката на нормативни актове, както и при съгласуване на проекти от органите на съдебната власт и чрез предоставянето на експертни становища.

Активно съдействие за нормативното и организационното обезпечаване на междуинституционалното сътрудничество с компетентните органи съобразно Закона за противодействие на корупцията и Закона за отнемане на незаконно придобитото имущество, включително и взаимодействието с контролните и другите правоприлагащи органи.

Обсъждане на констатирани слабости или системни проблеми, предпоставящи възможна проява на корупционни практики поради дефицити в законодателната уредба или в организацията на работа на съответна институция за подобряване дейността по превенция и противодействие на корупцията.

Поддържане на високо ниво на ефективно използване на всички форми на международното сътрудничество по наказателноправни въпроси с европейските и другите международни партньори, с акцент върху обезпечаването и отнемането подлежащо на отнемане/конфискация имущество.

Осигуряване на прозрачност и информираност на обществото в допустимите от закона граници, включително при зачитане на презумпцията за невиновност, предвид и въведената през 2023 г. нова материална предпоставка за осъждане на държавата по ЗОДОВ. Данните относно образуването и напредъка на значими дела за корупция внимателно следва да се преценяват с оглед постигане на балансирана защита на обществените интереси, публичната комуникация и спазването на закона.

И.Ф. ГЛАВЕН ПРОКУРОР:

БОРИСЛАВ САРАФОВ

КАТАЛОГ НА КОРУПЦИОННИТЕ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ¹

1. Същински корупционни престъпления:

Текст от НК	Глава и Раздел от Особената част на НК
Чл. 224	Глава шеста. Общи стопански престъпления
Чл. 225б	Глава шеста. Общи стопански престъпления
Чл. 225в	Глава шеста. Общи стопански престъпления
Чл. 301	Глава осма. Подкуп.
Чл. 302	Глава осма. Подкуп.
Чл. 302а	Глава осма. Подкуп.
Чл. 304	Глава осма. Подкуп.
Чл. 304а	Глава осма. Подкуп.
Чл. 304б	Глава осма. Подкуп.
Чл. 304в	Глава осма. Подкуп.
Чл. 305	Глава осма. Подкуп.
Чл. 305а	Глава осма. Подкуп.
Чл. 307	Глава осма. Подкуп.
Чл. 307в-307г	Глава осма „а". Престъпления против спорта

2. Престъпления на длъжностни лица с вероятен корупционен мотив

Текст от НК	Глава и Раздел от Особената част на НК
Чл. 145а, ал. 2	Глава втора. Издаване на чужда тайна.
Чл. 159а, ал. 2, т. 7; чл. 159б вр. с чл. 159а, ал. 2, т. 7	Глава втора. Трафик на хора.
Чл. 219, ал. 3 и ал. 4 вр. с ал. 3	Глава шеста. Общи стопански престъпления
Чл. 220	Глава шеста. Общи стопански престъпления
Чл. 235, ал. 3, т. 2	Глава шеста. Престъпления в отделни стопански отрасли
Чл. 240а, ал. 3, т. 6	Глава шеста. Престъпления в отделни стопански отрасли
Чл. 242, ал. 1, б. „в" и ал. 4, пр. последно вр. с ал. 1	Глава шеста. Престъпления против митническия режим.
Чл. 248а, ал. 4	Глава шеста. Престъпления против паричната и кредитната система.

¹ Въведен със Заповед № ЛС-726 от 18.03.2014 г., изм. и доп. със Заповед № РД-04-279 от 02.10.2017 г. и Заповед № РД-04-425 от 28.12.2017 г. на главния прокурор.

Текст от НК	Глава и Раздел от Особената част на НК
Чл. 253, ал. 3, т. 3	Глава седма. Престъпления против данъчната, финансовата и осигурителната система.
Чл. 253б	Глава седма. Престъпления против данъчната, финансовата и осигурителната система.
Чл. 254а	Глава седма. Престъпления против данъчната, финансовата и осигурителната система
Чл. 254б, ал. 2	Глава седма. Престъпления против данъчната, финансовата и осигурителната система
Чл. 255, ал. 2	Глава седма. Престъпления против данъчната, финансовата и осигурителната система
Чл. 256, ал. 2	Глава седма. Престъпления против данъчната, финансовата и осигурителната система
Чл. 260а	Глава седма. Престъпления против данъчната, финансовата и осигурителната система
Чл. 260б	Глава седма. Престъпления против данъчната, финансовата и осигурителната система
Чл. 260в	Глава седма. Престъпления против данъчната, финансовата и осигурителната система
Чл. 278, ал. 5	Глава осма. Престъпления против реда на управлението
Чл. 278б, ал. 2 и ал. 3	Глава осма. Престъпления против реда на управлението
Чл. 280, ал. 3	Глава осма. Престъпления против реда на управлението
Чл.282	Глава осма. Престъпления по служба
Чл. 282а	Глава осма. Престъпления по служба
Чл. 283	Глава осма. Престъпления по служба
Чл. 283а	Глава осма. Престъпления по служба
Чл. 283б	Глава осма. Престъпления по служба
Чл. 284	Глава осма. Престъпления по служба
Чл. 285	Глава осма. Престъпления по служба
Чл. 288	Глава осма. Престъпления против правосъдието
Чл. 294, ал. 4	Глава осма. Престъпления против правосъдието
Чл. 295	Глава осма. Престъпления против правосъдието
Чл.299	Глава осма. Престъпления против правосъдието
Чл. 310, ал. 1	Глава девета. Документни престъпления
Чл. 311,ал. 1	Глава девета. Документни престъпления
Чл. 354а, ал. 2, т. 3	Глава единадесета. Престъпления против народното здраве и околната среда.
Чл. 387	Глава тринадесета. Длъжностни престъпления

3. Злоупотреба със служебно положение на длъжностни лица и престъпления на недлъжностни лица с вероятен корупционен мотив

Текст от НК	Глава и Раздел от Особената част на НК
Чл. 167, ал. 2-5	Глава трета. Престъпления против политическите права на гражданите
Чл. 167а	Глава трета. Престъпления против политическите права на гражданите
Чл. 169	Глава трета. Престъпления против политическите права на гражданите
Чл. 169в	Глава трета. Престъпления против политическите права на гражданите
Чл. 201-203	Глава пета. Присвоявания.
Чл. 226	Глава шеста. Общи стопански престъпления
Чл. 260	Глава седма. Престъпления против данъчната, финансовата и осигурителната система
Чл. 291, ал. 1	Глава осма. Престъпления против правосъдието
Чл. 312	Глава девета. Документни престъпления
Чл. 354а, ал. 2, т. 2; чл. 354б, ал. 2, т. 3 и ал. 5	Глава единадесета. Престъпления против народното здраве и околната среда.

СПРАВКА

за проведени обучения на прокурори и следователи по теми, свързани с подкуп и корупция и по теми, свързани с правата на човека и международноправното сътрудничество за периода 01.01. – 31.12.2023 г.

Тема на обучението	Организатор, място	Участници
1. Европейската заповед за разследване в практиката	EMCO, 08 - 10 март, Виена	2 прокурори 1 следовател
2. Среца на регионална работна група за превенция на корупцията и прането на пари за държавите от Черноморския регион	Международната академия за правоприлагане ПЕА, 22 - 24 март, Будапеща	1 прокурор
3. Първата сесия на Форума по права на човека	НИП, 2 май, София	15 прокурори
4. Съвместни разследвания	ЕРА, 15 - 16 май, Трир, Германия	1 прокурор
5. Взаимната допустимост на доказателства и електронни доказателства в наказателни производства в ЕС	Европейски правен институт, 13 юни, онлайн	3 прокурори
6. Разследване и наказателно преследване: предизвикателство пред международното наказателно право	НИП, 24 юни - 01 юли, Париж,	2 прокурори 1 следовател
7. Втора сесия на Форума по права на човека	НИП, 4 юли, София	15 прокурори 4 следователи
8. Актуални проблеми в противодействието на престъпления от компетентност на Европейската прокуратура	Фондация „Рисърч Трейнинг пойнт“ 27 - 29 септември, Сандански	6 прокурори

Тема на обучението	Организатор, място	Участници
<p>9. Превенция на корупцията в съдебната система през призмата на правомощията на ИВСС по глава девета, раздел 16 ЗСВ“, в изпълнение на мярка 3: „Укрепване ролята на Инспектората към ВСС за превенция и противодействие на корупцията в съдебната власт (Q4/2022)“, заложена в Реформа 2: “Противодействие на корупцията“ в Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България (НПВУ)</p>	<p>ИВСС 28 септември, онлайн</p>	<p>5 прокурори</p>
<p>10. Европейска заповед за разследване – практическо обучение за напреднали</p>	<p>EMCO, 4 – 8 октомври, Лайпциг, ФРГ</p>	<p>3 прокурори</p>
<p>11. Преглед на инструментите за международно съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси в страните членки на ЕС и трети страни – ЕЗА и процедура по екстрадиция, ЕЗР и искане за правна помощ, трансфер на осъдени лица, конфискация и замразяване на активи</p>	<p>НИП, 25 – 27 октомври, София</p>	<p>16 прокурори 4 следователи</p>
<p>12. Защита на финансовите интереси на ЕС. Престъпни състави. Функции на ОЛАФ. Европейска прокуратура</p>	<p>НИП, 26 – 27 октомври, София</p>	<p>17 прокурори 8 следователи</p>
<p>13. Киберзаплахи и решения: Защита на дигиталната среда в Европа</p>	<p>ЦИД, 31 октомври, София</p>	<p>3 прокурори 1 следовател</p>
<p>14. Форум на тема "Антикорупция, демократична устойчивост и икономическа сигурност"</p>	<p>ЦИД 7 ноември, София</p>	<p>7 прокурори</p>
<p>15. Борба с корупцията, пране на пари и антигероризъм</p>	<p>ПРБ и Американското посолство 27 - 30 ноември, УБ "Цигов чарк", гр. Батак</p>	<p>13 прокурори 9 следователи</p>
<p>Общо: 15 обучения</p>		<p>109 прокурори 28 следователи</p>

**НАБЛЮДАВАНИ И НОВООБРАЗУВАНИ ДЕЛА ЗА КОРУПЦИОННИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ
ОТ ВИСОК ОБЩЕСТВЕН ИНТЕРЕС ЗА ПЕРИОДА 01.01.2023 Г. - 31.12.2023 Г.**

Окръжен район	Наблюдавани ДП
СГП/СРП	228
ОП Пловдив	52
ОП Благоевград	37
ОП Бургас	32
ОП Пазарджик	30
ОП София	25
ОП Русе	21
ОП Монтана	21
ОП Плевен	19
ОП Търговище	14
ОП В. Търново	14
ОП Варна	12
ОП Разград	12
ОП Хасково	12
ОП Видин	12
ОП Шумен	10
ОП Добрич	9
ОП Силистра	8
ОП Габрово	8
ОП Перник	8
ОП Кърджали	7
ОП Враца	7
ОП Ямбол	5
ОП Стара Загора	5
ВОП София	5
ОП Кюстендил	4
ОП Сливен	2
ОП Ловеч	2
ОП Смолян	1
ВОП Пловдив	0
ВОП Сливен	0

Окръжен район	Новообразувани ДП
СГП/СРП	72
ОП Пловдив	18
ОП Бургас	10
ОП Монтана	10
ОП Благоевград	10
ОП Варна	7
ОП В. Търново	7
ОП Плевен	6
ОП Русе	6
ОП Пазарджик	6
ОП Разград	4
ОП Хасково	4
ОП Видин	4
ОП Добрич	3
ОП Шумен	3
ОП Перник	3
ОП София	3
ОП Сливен	2
ОП Търговище	2
ОП Враца	2
ОП Ямбол	1
ОП Силистра	1
ОП Габрово	1
ОП Ловеч	1
ОП Кюстендил	1
ОП Стара Загора	0
ОП Кърджали	0
ОП Смолян	0
ВОП София	0
ВОП Пловдив	0
ВОП Сливен	0

**РЕШЕНИ ДЕЛА ЗА КОРУПЦИОННИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ОТ ВИСОК ОБЩЕСТВЕН ИНТЕРЕС
И ВНЕСЕНИ В СЪДА ПРОКУРОРСКИ АКТОВЕ ЗА ПЕРИОДА 01.01.2023 Г. - 31.12.2023 Г.**

Окръжен район	Общо решени ДП от прокурор	Общо внесени прокурорски актове в съда	По видове			
			Обвинителен акт	Споразумения по чл. 381 НК	Предложения по чл. 78а НК	Споразумения по чл. 375а, ал. 1 НК, вр. чл. 78а НК
СГП/СРП	72	2	2	0	0	0
ОП Пловдив	20	3	3	0	0	0
ОП Бургас	13	2	2	0	0	0
ОП Плевен	13	5	3	2	0	0
ОП София	13	1	1	0	0	0
ОП Русе	11	2	2	0	0	0
ОП Пазарджик	11	2	2	0	0	0
ОП Благоевград	9	2	2	0	0	0
ОП Търговище	6	1	0	1	0	0
ОП Шумен	6	2	0	1	1	0
ОП Габрово	6	1	1	0	0	0
ОП В.Търново	5	0	0	0	0	0
ОП Монтана	5	1	0	1	0	0
ОП Силистра	4	3	3	0	0	0
ВОП София	4	0	0	0	0	0
ОП Ямбол	3	0	0	0	0	0
ОП Варна	3	3	3	0	0	0
ОП Разград	3	0	0	0	0	0
ОП Видин	3	0	0	0	0	0
ОП Враца	3	0	0	0	0	0
ОП Перник	3	0	0	0	0	0
ОП Добрич	2	1	1	0	0	0
ОП Хасково	2	1	1	0	0	0
ОП Ловеч	1	1	1	0	0	0
ОП Стара Загора	1	0	0	0	0	0
ОП Кърджали	1	0	0	0	0	0
ОП Смолян	1	1	1	0	0	0
ОП Кюстендил	1	0	0	0	0	0
ОП Сливен	0	0	0	0	0	0
ВОП Пловдив	0	0	0	0	0	0
ВОП Сливен	0	0	0	0	0	0

**ОСЪДЕНИ/САНКЦИОНИРАНИ И ОПРАВДАНИ ЛИЦА, С ВЛЯЗЪЛ В СИЛА СЪДЕБЕН АКТ
ЗА КОРУПЦИОННИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ОТ ВИСОК ОБЩЕСТВЕН ИНТЕРЕС
ЗА ПЕРИОДА 01.01.2023 Г. - 31.12.2023 Г.¹**

Окръжен район	Осъдени и санкционирани лица, с влязъл в сила съдебен акт
ОП Варна	4
СГП/СРП	4
ОП Шумен	3
ОП Плевен	3
ОП Русе	3
ОП Хасково	3
ОП Силистра	2
ОП Търговище	2
ОП Пазарджик	2
ОП Монтана	2
ОП Габрово	1
ОП Пловдив	1
ОП Смолян	1
ОП Враца	1
ОП Благоевград	1

Окръжен район	Оправдани лица, с влязъл в сила съдебен акт
СГП/СРП	5
ОП Благоевград	4
ОП Ямбол	1
ОП Пазарджик	1

¹ Посочени са само окръжните райони, в които са отчетени данни по съответните показатели.

ПРОКУРАТУРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ГЛАВЕН ПРОКУРОР

Изх. №. 10...../30.04:2024 г.

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	49-427-00-1
Дата:	30...../04.....2024 г.

ДО
НАРОДНИТЕ ПРЕДСТАВИТЕЛИ
ОТ 49-ОТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

16.52
17

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

На основание чл. 138а, ал. 2 от Закона за съдебната власт, във връзка с чл. 84, т. 16, изр. второ от Конституцията на Република България, Ви представям Доклад относно дейността на прокуратурата по противодействие на корупционните престъпления през 2023 г., заедно с приложенията към него.

Доклада с приложенията, представям и на електронен носител – CD.

ПРИЛОЖЕНИЕ: съгласно текста.

С УВАЖЕНИЕ:

БОРИСЛАВ САРАФОВ
И.Ф. ГЛАВЕН ПРОКУРОР

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ДЕВЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

РАЗПОРЕЖДАНЕ

НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

№ 49-450-01-153 / 01.05. 2024 г.

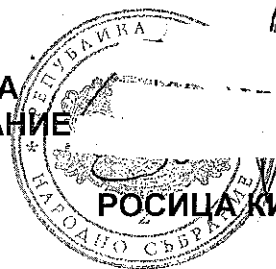
На основание чл. 8, ал. 1, т. 1 и чл. 87, ал. 4 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание

РАЗПОРЕЖДАМ:

Разпределям Доклад относно дейността на прокуратурата по противодействие на корупционните престъпления през 2023 г., № 49-427-00-1, внесен от И.Ф. Главен прокурор на 30.04.2024 г., на следните постоянни комисии:

- Комисия по правни въпроси

**ЗА ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ**

РОСИЦА КИРОВА